

POLITIEKE WOENSDAG VAN WOENSDAG 03 FEBRUARI 2021 17.00 UUR

Voorzitter: B.N. Benjamins (D66)

Aanwezig: de dames M. Wijnja (GroenLinks), L.L.B. Wobma (SP), I. Jacobs (VVD), K. Blauw (PVV) en de heren M. van der Laan (PvdA), I. Venhuizen (D66), E. Heemstra (ChristenUnie), M. Bolle (CDA), T. van Zoelen (PvdD), D. Mellies (100% Groningen), J. Atema (Stadspartij), S.R. Bosch (Student & Stad)

College: de heer K.F. Schuiling (Burgemeester)

Gasten: mevrouw S. Kromdijk (officier van justitie) en de heer F. Lampe (politiechef)

Namens de griffie: W.H. Bierman

Beleidskader Veiligheid (raadsvoorstel 20-1-2021)

00:14:48

Voorzitter : Goedemiddag. Welkom allen bij deze meningsvormende sessie van de gemeenteraad van Groningen over het beleidskader veiligheid. Het is vandaag drie februari 2021. We hebben een aantal mensen digitaal aanwezig en er zijn een aantal mensen hier fysiek in de zaal aanwezig. Ik heet speciaal welkom vandaag aan mevrouw Kromdijk, officier van Justitie. De heer Smilda, politiechef en de heer Hof - staat hier niet op mijn lijstje - zal ik als hoofd van de afdeling Openbare Orde en Veiligheid welkom heten. U allen uiteraard ook welkom. We hebben een reservering voor ongeveer tweeënhalve uur gemaakt voor deze sessie, om wat uitgebreider te kunnen stilstaan. Dus we kunnen ook aan de gemeente een broodje laten bestellen en we zullen om half zeven ongeveer even schorsen zodat we even de inwendige mens kunnen voorzien en dan gaan we daarna nog even verder.

00:15:50

Voorzitter : Mocht het nodig zijn dat we spreektijden gaan hanteren - ik denk niet dat het nodig is want we hebben wel de tijd - hebben we in zijn totaliteit maximaal acht minuten per fractie en voor het College zo ongeveer vijfendertig minuten. Daar mag u zichzelf dan even onder scharen in deze vergadering. Ik kijk allereerst naar de raadsleden wie ik als eerste het woord over het beleidskader mag geven. Als het goed is, hebt u zich al een beeld kunnen vormen en de technische vragen kunnen stellen bij de desbetreffende mensen die daarvoor ambtelijk aanwezig waren in de afgelopen periode. Dus ik ga er wel vanuit dat we in ieder geval een beetje het debat kunnen voeren met elkaar. Ik zie nog geen digitale handjes en ik zie hier ook nog geen handen de lucht ingaan. De heer Bolle van het CDA.

00:16:40

De heer Bolle : Dank u wel Voorzitter, anders zitten we hier in stilte tot half zeven. Dat is ook een beetje zonde. Complimenten, laat ik daarmee beginnen. Prettig leesbaar, niet te lang en dat is helemaal conform wat de Voorzitter van de raad altijd zegt: "Een paar ogen en geen dik pak papier". Maar evengoed komen er natuurlijk nog een aantal uitvoeringsplannen aan die ook nogal uitwerking vragen. Maar goed, die complimenten zijn niet alleen over het aantal bladzijden of over de opmaak maar die zijn er ook voor de inhoud. Veiligheid is natuurlijk één van de basisvoorwaarden voor een prettig leven. Het gaat ook over een heleboel aspecten, dat zegt de nota ook. Mede daarom is misschien ook wel knap of juist knap dat het gelukt is om het toch beperkt te houden bij de prioriteit of bij de ambities en niet elk aspect van veiligheid te benoemen.

00:17:29

De heer Bolle : Mijn fractie kan zich vinden in die vier ambities die gesteld zijn. We waren bij het lezen nog eventjes verrast waar de vijfde ambitie gebleven was - die we in september nog hadden staan bij het lijstje, dat zou dan de mensenhandel en prostitutie zijn - maar ook die staat in de nota. Weliswaar niet als aparte ambitie, maar wel als een heel belangrijk punt bij de prioriteit ondermijning. Tenminste wij zien dat als een heel belangrijk punt. Ik ga ervan uit dat dat ook geldt voor het College. Dan zou ik er twee aspecten uit willen lichten. Het eerste aspect is het geldaspect: er zijn een aantal dingen die heel erg belangrijk zijn om de ambities te bereiken en waar geld voor nodig is. Het is goed dat dat helder aangegeven wordt of in ieder geval dat er geld nodig is, nog niet hoeveel.

00:18:20

De heer Bolle : Maar in het belang van de voorbereiding van de begroting naar 2022 en ten tijde van de voorjaarsnota, zou mijn voorstel zijn: weten waar we aan toe zijn en hoeveel dat dan zou moeten gaan kosten. Ik hoor graag van de burgemeester of dat een haalbare termijn zou zijn om een indicatie te hebben over die twee zaken - waar nu nog niet genoeg geld voor is - te realiseren. Het andere punt is het punt van cameratoezicht. Ik zie dat dat een belangrijk punt is en ik doe het maar even zo en niet via allerlei interrupties. Ik weet ook dat het voor een heleboel andere partijen een gevoelig punt is, maar het is ook duidelijk dat de burgemeester en politie hebben aangegeven dat er echt behoefte is aan een uitbreiding. Maar ik zie dan ook - wellicht wel door die gevoeligheid - dat elke keer het genoemd wordt er 'flexibel' tussen haakjes voor dat cameratoezicht staat.

00:19:20

De heer Bolle : Ik zou van het College en de burgemeester willen weten: hoe cruciaal is de uitbreiding en al dan niet flexibel? Zijn er strategische punten waar je van zou willen dat er een permanente uitbreiding is? Zijn er ook punten waar je het alleen flexibel zou willen hebben? Ik zou van de tegenstanders van cameratoezicht - zo noem ik ze dan maar eventjes - willen weten wat nu de echte bezwaren zijn? Het is geen wondermiddel, dat weet ik ook. De camerabeelden worden ook maar beperkt live uitgekeken, maar op donderdag, vrijdag en zaterdag zijn ze vrij cruciaal voor het werk van de politie. Nu eventjes niet misschien of in ieder geval minder, maar op stapavonden zijn ze wel erg belangrijk. Dus ik wil graag weten waar die bezwaren liggen? Is dat in de hoeveelheid? Nu zijn het er veertien of vijftien. Maar als het de hoeveelheid is, heb ik ook nog geen voorstel gezien van die partijen om de hoeveelheid aan camera's - die we nu hebben - te verwijderen.

00:20:22

De heer Bolle : Als je het over privacy hebt, zou je kunnen zeggen: "Haal ze allemaal weg". Helemaal als je vindt dat ze toch niet werken. Aan de andere kant wil je ook niet de hele stad volplempen met camera's maar als je nu op strategische punten tegen een uitbreiding bent - terwijl de burgemeester en politie goede argumenten hebben aangegeven waarom ze op een aantal strategische punten wel nodig zouden zijn - zou ik graag willen weten wat daarvoor de argumenten zijn. Het komt op mij een beetje over: de ME mag een wapenstok gebruiken, maar we zetten er een tellertje op. Als je vijf klappen hebt gegeven, mag je hem niet meer gebruiken. Een kromme redenering, weet ik ook wel. Je kan het niet helemaal één op één met elkaar vergelijken. Maar het is wel zo: je geeft een instrument en dan moet je - denk ik - het vertrouwen hebben dat ze dat instrument niet zomaar inzetten omdat ze het

leuk vinden om mensen te bekijken. Dat zijn de twee punten die - wat mijn fractie betreft - bovendrijven.

00:21:25

Voorzitter : En dat zonder interrupties. De heer Atema, had u nog een vraag?

00:21:32

De heer Atema : Nee, de inbreng.

00:21:38

Voorzitter : Gaat uw gang.

00:21:40

De heer Atema : Het beleidskader veiligheid 2021-24 gaat in op hoofdlijnen en een aantal belangrijke nieuwe speerpunten. Dat komt de leesbaarheid ten goede. Toch missen wij in algemene zin nog wel een paar zaken. Hoewel we verwachten dat deze in het uitvoeringsprogramma uitgebreid aan bod zullen komen, willen we daar nu toch een voorschotje op nemen. De Stadspartij mist in deze kadernota in algemene zin de aandacht voor de toename van het veiligheidsgevoel of beter gezegd: het onveiligheidsgevoel en het terugdringen daarvan. Je veilig voelen gaat veel verder dan de maatschappelijke onrust waarin in deze nota - terecht - ook aandacht voor wordt gevraagd. Wat de Stadspartij betreft zou het wegnemen van onveiligheidsgevoelens en het vergroten van het veiligheidsgevoel meer de aandacht moeten krijgen in deze nota.

00:22:36

De heer Atema : Wij betreuren dat de doelen in deze nota niet verder zijn geconcretiseerd. Denk daarbij bijvoorbeeld aan: de afname van criminaliteit, de toename van veiligheidsgevoelens, het voorkomen en bestrijden van incidenten en verstoringen van de openbare bare en het verankeren van veiligheid in de wijken. Met betrekking tot het gebruik van big data missen wij inzicht in de wijze waarop deze wordt ingezet bij het verzamelen en analyseren van informatie. Wat nog belangrijker is: hoe voorkomen we dat hier misbruik of oneigenlijk gebruik van wordt gemaakt? Recente voorbeelden doen van zich spreken, dus graag een reactie. Wat ook in de nota ontbreekt, is de aandacht voor de aardbevingsproblematiek. In de vorige nota werd nog gesproken over hulpverlening en nauwere samenwerking met de Veiligheidsregio Groningen en de wijze waarop de hulpverlening georganiseerd wordt.

00:23:38

De heer Atema : In deze nota totaal niets van dit alles. De stadspartij begrijpt dat deze kadernota focust op speerpunten, maar wil wel graag dat dit onderwerp alsnog wordt opgenomen in de nota.

00:23:52

Voorzitter : De heer Atema, u heeft een interruptie van de heer Bolle.

00:23:56

De heer Atema : Zeg het eens.

00:23:59

De heer Bolle : Voorzitter, ik stel vast dat de Stadspartij het vooral heeft over de dingen die allemaal niet in de nota staan en die er volgens de Stadspartij in zouden moeten. Inbraak en

andere dingen staan er ook amper of niet in. Gaan we dan alle aspecten van veiligheid die de Stadspartij - en dan misschien vervolgens de SP en dan vervolgens GroenLinks en de PVV - allemaal opnemen in de kadernota en dan wordt het weer een hele brij, of is dit het enige wat u wilt toevoegen?

00:24:30

De heer Atema : De rest is allemaal beleid wat erin staat, dus wat dat betreft kan ik aan hun wensen voldoen. We hebben het nu over dingen die er wel in staan. In het gebiedsgericht werken - dat moet u zelf maar bezien - missen wij een nadere duiding van ambities, doelen en middelen. Of komt het College nog met een wijk- en dorpenplan met daarin de doelstellingen vastgelegd gezien vanuit het ruimtelijk, sociaal en veiligheidsaspect al dan niet in samenwerking met onze inwoners? Jeugd en veiligheid: het College spreekt de ambitie uit om samen met partners ervoor te zorgen dat de keten jeugd en veiligheid als geheel optimaal functioneert.

00:25:15

De heer Atema : Mooi! Maar wat ontbreekt is de ambitie ten aanzien van groepen die verder gaan en de focus inmiddels verlegd hebben naar criminaliteit, zoals cybercriminaliteit, straatroven, drugshandel, gewelddelicten, roofovervallen en afpersing. De aanpak op jeugd is voornamelijk gericht op preventie: ons is het niet duidelijk welk beleid er komt. In de Top X-aanpak uit de voorleggen - gericht op jongeren die delicten plegen met grote impact op slachtoffers - wordt gesproken over de voorbereiding bij de begroting 2022 of 2023. Voorbereiding 2023 vinden wij te laat: Wat ons betreft moet dat eerder gebeuren, maar ook om een breder gebied, zoals cybercriminaliteit en drugshandel. Daar kunnen we niet mee wachten.

00:26:05

Voorzitter : U heeft een interruptie van mevrouw Wijnja.

00:26:10

Mevrouw Wijnja : Ja Voorzitter, bij het horen van dit verhaal vraag ik me toch af: is bekend dat in Groningen op de delicten - die gepleegd worden door jongeren - er een forse aanpak op is? Wat het College in dit plan volgens mij heel erg zegt, is: "We moeten vooral ook heel erg gaan inzetten op preventie". Dus volgens mij is het niet zo, dat er in Groningen helemaal niets gedaan wordt aan jongeren die delicten plegen of die hele heftige dingen zoals roofovervallen doen. Volgens mij is die aanpak de afgelopen jaren enorm uitgebreid, dus is het dan niet heel goed juist dat het College aan de ene kant gaat zeggen: "We gaan daarnaast ook nog heel erg aan preventie werken, want voorkomen is beter dan genezen. En aan de andere kant gaan we een bewezen goede aanpak - zoals Top X- ook naar Groningen halen". Dan heb je toch een win-win situatie?

00:26:55

De heer Atema : Met de preventie zijn we het helemaal eens, maar waar wij bang voor zijn, is dat er pas in de begroting 2023 verder handen en voeten wordt gegeven aan Top X. Dat vinden wij te laat. In de Top X wordt ook gesproken over de grote impact op slachtoffers en niet over bijvoorbeeld cybercriminaliteit en drugshandel. Dus wij vinden dat dat Top X eerder moet, maar ook breder naar gebieden zoals die cybercriminaliteit en drugshandel en niet alleen met grote impact op de slachtoffers. Dus ik het ermee eens dat het moet

gebeuren, waar wij willen graag dat het eerder gebeurt en preventie is altijd goed. Tenslotte wordt handhaving een steeds groter probleem en staat in Groningen al meerdere jaren onder druk. Daar valt veel over te zeggen, maar dat gaan we nu niet doen in afwachting van het uitvoeringsprogramma.

00:27:49

De heer Atema : Waar we nog wel iets over willen zeggen, is de uitbreiding van het flexibel cameratoezicht in het kader van maatschappelijke onrust en polarisatie: wij herkennen de oproep die de burgemeester deed tijdens de veiligheidssessie van vorig jaar en wij vragen ons af, wanneer het College hierop terugkomt? Tenslotte meneer de Voorzitter, in algemene zin kan de Stadspartij het beleidskader steunen, maar tegelijkertijd zijn we benieuwd naar het uitvoeringsprogramma waarin we concreet kunnen zien hoe de ambities in de uitvoering vorm krijgt. Waarbij de Stadspartij ervan uitgaat dat het uitvoeringsprogramma breder is dan het beleidskader alleen. Over het uitvoeringsprogramma zeg ik nog het volgende: in de voorleggen wordt naast de Top X-aanpak nog gesproken over een alternatief scenario voor de jaarwisseling - al dan niet met het vuurwerkverbod - maar ook over de uitbreiding van dat flexibele cameratoezicht.

00:28:47

De heer Atema : Verder zijn er nog meer onderwerpen die uitgewerkt moeten worden, bijvoorbeeld de veiligheid in dorpen en wijken, maar ook wellicht het voorkomen van misbruik van big data. Onze vraag is: is het College voornemens zoveel mogelijk onderwerpen te clusteren in één integraal plan, of worden alle plannen in stukjes en beetjes aan ons voorgelegd? Graag een reactie. Tot zover, meneer de Voorzitter.

00:29:12

Voorzitter : Dank u wel, de heer Atema. Wie dan? De heer Heemstra, ChristenUnie.

00:29:19

De heer Heemstra : Ja dank u wel, Voorzitter. Vandaag spreken wij over veiligheid van onze stad en onze samenleving. Hoe we in de gemeente Groningen veilig met elkaar samen kunnen leven in vertrouwen en in verbinding. Wij beschouwen veiligheid meer dan alleen de afwezigheid van criminaliteit en overlast, maar vooral ook als de aanwezigheid van verbondenheid, zorg en oog voor elkaar en voor de kwetsbare inwoners van de stad Groningen. Noem het een meer positieve benadering van veiligheid. Wat onze fractie betreft, vinden we hiervoor hiervoor voldoende aanknopingspunten terug in het voorliggende beleidskader veiligheid. Wij zien ook de grote en complexe uitdagingen en vraagstukken in onze samenleving en gemeente op het gebied van veiligheid. Naast de basisveiligheid op orde, wordt dit beleidskader vertaald naar een viertal ambities en prioriteiten. Wat ons betreft zijn dat ook de meest urgente vraagstukken van dit moment.

00:30:11

De heer Heemstra : In de ambities en uitgangspunten zijn wat ons betreft een aantal rode draden zichtbaar. Er is veelal sprake van kwetsbare slachtoffers, maar ook zeker van kwetsbare daders, over het algemeen met een steeds jongere leeftijd. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we strijden voor gerechtigheid, voor mensen in kwetsbare posities. Omdat, wat ons betreft, ieder mens waardevol is. Dat betekent bijvoorbeeld dat we niet mogen weggijken bij het grote onrecht van mensenhandel in bijvoorbeeld de prostitutie. Dat

we opkomen voor een drugsvrije samenleving waarin levens van jonge mensen niet meer worden verwoest door de drugsmaffia. Terecht wordt bij elke prioriteit ook aandacht gevraagd voor de maatschappelijke weerbaarheid: niet alleen van de mogelijke slachtoffers, maar ook gericht op het voorkomen van daderschap.

00:30:53

De heer Heemstra : Verder blijkt dat het vaak gaat om complexe, meervoudige problematiek op meerdere beleidsvelden en dan ook nog op het snijvlak van zorg en veiligheid. Dan over de vier veiligheidsthema's die wat ons betreft ook om een versterkte aanpak vragen. Terecht krijgt de aanpak van ondermijning opnieuw veel aandacht in prioriteit, in plaats-

00:31:12

Voorzitter : Meneer Heemstra. U heeft een interruptie van mevrouw Wobma.

00:31:21

Mevrouw Wobma: Dank u, Voorzitter. Ik vroeg me af of de ChristenUnie ook een idee heeft over wat de oorzaak is van problematiek en criminaliteit en waarom mensen kwetsbaar zijn.

00:31:36

Voorzitter : De heer Heemstra.

00:31:37

De heer Heemstra : Jazeker, dat komt verderop bij de bespreking van de vier prioriteiten ook wel nog aan de orde, dus dat beantwoord ik zo dadelijk. Dus terecht dat de aanpak van ondermijning opnieuw veel aandacht in prioriteit krijgt. De basis lijkt op orde. Toenemende bewustwording binnen bijvoorbeeld de gemeentelijke organisatie, zal moeten leiden tot meer signalering. De vraag is dan wel of er voldoende capaciteit is om opvolging te geven bij een toename van het aantal signalen. Graag een reactie.

00:32:06

Voorzitter : Ogenblikje. De heer Atema heeft nogmaals zijn hand opgestoken, geloof ik. Klopt dat?

00:32:11

De heer Atema : Ja, al iets eerder, maar het is moeilijk zichtbaar.

00:32:13

Voorzitter : Omdat u hem daarstraks niet had laten zakken.

00:32:17

De heer Atema : Sorry. Maar het is wel een nieuwe hand. De vraag gaat over de drugsvrije samenleving. De woordvoerder vindt dat we niet in de handen van de drugsmaffia mogen vallen, daar ben ik het mee eens. Maar is de woordvoerder dan voorstander van de door de overheid verstrekte drugs onder een veilige omstandigheid? Dan val je niet in handen van de drugsmaffia.

00:32:43

De heer Atema : De heer Heemstra.

00:32:44

Voorzitter : Dat is een terecht punt. Maar ik gaf al aan dat we voor een drugsvrije

samenleving zijn, wat ook aangeeft dat we geen voorkeur hebben voor de legalisatie. We willen het bestrijden en het afschaffen.

00:32:56

Voorzitter : Dan mevrouw Blauw.

00:32:59

Mevrouw Blauw : Dank u, Voorzitter. Een drugsvrije samenleving - is de ChristenUnie dan ook voor meer cameratoezicht in de stad?

00:33:05

De heer Heemstra : Daar kom ik zo dadelijk zeker op terug. Ik zie niet een directe relatie hiermee. De signalen waar ik het zojuist over had: het is belangrijk om daar opvolging aan te geven, zeker omdat we nu weten dat het waarschijnlijk slechts om het topje van de ijsberg gaat. We hebben te maken met onzichtbare delicten en met een zeer geringe aangiftebereidheid. Ook de eerder door onze fractie ingediende en - ook hier inderdaad - breed gesteunde motie voor de Week tegen de Mensenhandel, zal een bijdrage moeten gaan leveren aan extra bewustwording. Ondernijning kent vele verschijningsvormen in criminaliteit. Wij vinden het belangrijk dat er voldoende aandacht blijft gaan naar de bestrijding van de vele gezichten van mensenhandel, het uitbuiten van mensen in kwetsbare posities. Dat is een moderne slavernij, wat vaak gepaard gaat met geweld.

00:33:51

De heer Heemstra : Ook vindt onze fractie het van belang dat we met name zicht blijven houden op de illegale prostitutie. Dat we daar voldoende zicht op houden en hier ook actie op ondernemen, ook in het kader van eerdere sluiting van de tippelzone. De normalisatie van drugsgebruik is - in onze ogen - een belangrijke voedingsbodem voor de toegenomen ondermijnende drugscriminaliteit. Drugspreventie zal wat ons betreft ook een belangrijke rol moeten gaan spelen in het terugdringen van de criminaliteit. Ook op het gebied van de digitale veiligheid en criminaliteit vinden wij het belangrijk dat er aandacht is voor de weerbaarheid van de kwetsbare groepen, zoals jongeren. Ook hier weer: zowel voor de daders als voor de slachtoffers.

00:34:30

De heer Heemstra : In onze samenleving is er steeds meer sprake van een digitaal afhankelijkheid. Als we de digitale veiligheid als gemeente niet op orde hebben, dan leidt dit mogelijk ook tot onrust en onveiligheid. Op dit gebied hebben we dan ook een belangrijke voorbeeldfunctie, ook al hebben we geen specifieke bevoegdheden. Wij vinden het belangrijk dat we onze verantwoordelijkheid als gemeente nemen in het zoeken en stimuleren naar samenwerking en een te sluiten - waar mogelijk - bij maatschappelijke initiatieven. Belangrijk om gezamenlijk een bijdrage te gaan leveren aan het verkleinen van de cyberrisico's voor onze inwoners en ook zeker voor onze ondernemers, die vaak het slachtoffer zijn van deze praktijken. Wij maken ons zorgen over de toenemende maatschappelijke onrust, polarisatie en de druk op de handhaving en de benodigde capaciteit die dat vraagt.

00:35:15

De heer Heemstra : We vragen ons af welke preventieve interventies nodig zijn. Zorgelijk is ook de toenemende economische onzekerheid, het onbehagen en het wantrouwen in de

overheid. Deze zijn nauw verbonden met de gevoelens van onveiligheid en zijn ook een complicerende factor. Dan is het belangrijk dat we de mogelijkheden van monitoren verder verbeteren zodat tijdig en effectief gehandhaafd kan worden. Daarbij verwachten we nog wel een evaluatie met betrekking tot het cameratoezicht en een onderbouwd voorstel bij een verzoek tot uitbreiding. Onze fractie is terughoudend met betrekking tot cameratoezicht. Wij zien cameratoezicht als een mogelijk tijdelijk hulpmiddel in een totaalpakket van maatregelen waarbij de privacybelangen goed afgewogen moeten worden.

00:35:57

Voorzitter : U hebt een interruptie van mevrouw Jacobs.

00:36:09

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. Ik hoorde de meneer van de ChristenUnie deels zeggen dat die snapt dat cameratoezicht een hulpmiddel kan zijn. Vervolgens wil u de evaluatie afwachten en vervolgens geeft u aan dat er moet gekeken worden naar allerlei aspecten. Als dan de vraag gesteld wordt: zou u zich kunnen voorstellen dat meer cameratoezicht helpt om bepaalde veiligheid te garanderen is uw antwoord dan ja of nee? Want de dingen die u nu zegt, kunnen zowel ja als nee uitstralen. Ik zou wel geïnteresseerd zijn in het antwoord op de vraag van meneer Bolle onder andere: vindt u ook dat meer cameratoezicht wenselijk is, zoals de burgemeester en de politie hebben aangegeven?

00:36:52

De heer Heemstra : Wij kennen de wensen die de burgemeester eerder geuit heeft. Als we kijken naar het voorstel, dan wordt er al voorgesorteerd op een extra uitbreiding. Wij vinden het goed dat we daar een goede afweging kunnen maken waarin je terug- en vooruitkijkt. We zien dat als een totaalpakket aan maatregelen waar we goede afspraken met elkaar over maken. Dat wil niet zeggen dat we tegen zijn. Dat wil ook niet zeggen dat we voor zijn. We willen het eerst afwachten. Ik geef ook aan: wij zijn terughoudend op dat gebied en we zijn niet voor om de stad zomaar vol te hangen met camera's.

00:37:21

Voorzitter : Dan de heer Bolle.

00:37:22

De heer Bolle : Ik neem aan dat de ChristenUnie ook geen voorstander is om de veertien - die we nu hebben - weg te halen. Maar het is ook niet zo dat het nieuw is. Die camera's hangen daar al een vrij lange tijd. Je kunt doorlopend evalueren, maar de ChristenUnie weet toch ook wel dat die dingen hun dienst al bewezen hebben en nog steeds hun diensten bewijzen. Ik ben een beetje op zoek naar: wat heeft de ChristenUnie nodig om te komen tot een uitbreiding of een afschaling?

00:37:55

Voorzitter : De heer Heemstra.

00:37:56

De heer Heemstra : Dat ligt - wat ons betreft - aan een goede onderbouwing van de behoefte vanuit de burgemeester. Vanuit het college. Van wat de noodzaak daarvoor is. Het zou echt een laatste middel moeten zijn in het totaalpakket. Een hulpmiddel, zoals ik al eerder aangaf. Dan nog een stukje over veiligheid, preventie en zorg, als ik nog wat tijd heb. Belangrijk dat we verdergaan op de ingezette weg van verbinding van veiligheid en zorg.

Probleemgericht in plaats van incidentgericht. De maatschappelijke vraagstukken worden niet opgelost door bij incidenten alleen maar de politie in te zetten, maar vragen om een goede samenwerking en investeringen in zorg, jeugdwerk, GGZ en welzijn. Allereerst op gemeentelijk niveau waarbij ook de professionals zich samen verantwoordelijk weten. In de aanpak van de overlast van de problematische jeugdgroepen - naar Groningse stijl - is succesvol gebleken, maar het afgelopen jaar laat toch zien dat we er nog niet zijn. Ook de huidige economische en maatschappelijke onzekerheden en dragen niet bij aan een snelle en duurzame oplossing van dit probleem.

00:38:57

De heer Heemstra : Het artikel: "Kleine jongens, grote messen" - die onlangs in het Dagblad van het Noorden verschenen - laat ook zien dat er sprake is van complex en multiproblematiek, copycatgedrag en meeloopgedrag. Belangrijk is dat we de achterliggende oorzaken, de wortels van het probleem, op gaan lossen. Dus niet alleen naar de jongeren zelf kijken, maar ook bijvoorbeeld naar de thuissituatie van de jongeren en de ouders. Wij maken ons als ChristenUnie ook zorgen om de veiligheid en de stabiliteit in de thuissituatie van deze jongeren: door bijvoorbeeld het vaak ontbreken van een vaderfiguur of een voorbeeldrol voor deze jongeren. Voorzitter dan tot slot, als we kijken naar deze vier prioriteiten kan het College dan een richting aangeven of we met het uitvoeren van al deze ambities voldoende hebben aan bestaande capaciteit en inzet en ook de financiële middelen. Dit nog los van een eventueel niet voorspelbaar acuut veiligheidsprobleem. Graag reactie.

00:39:48

Voorzitter : U hebt eerst een vraag van mevrouw Wobma.

00:39:53

Mevrouw Wobma: Dank u, Voorzitter. Ik had eerder gevraagd of de ChristenUnie ook een grotere oorzaak ziet voor de problemen van de jeugdcriminaliteit. Er was mij een antwoord beloofd en dat heb ik nu net gekregen. De ChristenUnie gaat steeds uit van persoonlijke omstandigheden: meeloopgedrag, ouders die het niet goed doen, vaders die afwezig zijn. Ziet de ChristenUnie ook nog een grotere achterliggende oorzaak, zeker in een gemeente als Groningen zeg ik er maar even bij?

00:40:28

De heer Heemstra : Jazeker, ik spreek over multiproblematiek. Welzijn noemde ik net ook. Het heeft te maken met de gezinnen: de eventuele armoede, de afkomst. Het is een heel complexe probleem wat we zoveel mogelijk in kaart moeten brengen en rekening mee moeten houden bij het vinden van een oplossing.

00:40:47

Voorzitter : Dank u wel. De heer Heemstra.

00:40:51

De heer Heemstra : Ik was klaar.

00:40:52

Voorzitter : Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Venhuizen van D66.

00:40:57

De heer Venhuizen: Dank u wel, Voorzitter. Wij hebben drie punten bij het kader. Dat zijn allereerst cameratoezicht, dan het verstevigen van onze informatiepositie en nog een paar opmerkingen over vuurwerk. Ik zal beginnen met het cameratoezicht, het grootste punt. Het was mooi om te zien dat bij de rellen van afgelopen week, de preventieve aanpak in Groningen - met persoonlijke benadering en contact in de wijk - zijn vruchten heeft afgeworpen. Voor ons zijn camera's ook echt het sluitstuk van het veiligheidsbeleid. We zouden wel van het College willen weten wat de mogelijkheden zijn voor flexibele inzet. Zijn dan drones of bodycams er onderdeel van of niet? Hoe moet ik dat voor me zien? Alleen - zoals genoemd - het woord flexibel staat in het stuk tussen haakjes, waardoor de tekst wat ons betreft te veel ruimte geeft om met een uitgebreid voorstel voor vaste camera's te komen.

00:41:48

De heer Venhuizen: Om een antwoord te geven op het CDA: wat zijn dan de bezwaren? Dat is inderdaad privacy, maar ook psychologisch. Een hele stad volplempen, dan komt er al snel het woord politiestaat bovendrijven. En ook precedentenwerking. Want een uitbreiding is heel moeilijk terug te draaien. Als je deze weg ingaat, dan kan het zijn dat over een paar jaar de vraag komt: we hebben ook gezichtsherkenning nodig. Daarbij zijn camera's op veel plekken helemaal niet effectief, zowel qua kosten als effecten. Of zijn in ieder geval heel moeilijk te meten. Wanneer wel? Want ze zijn niet helemaal tegen. Bijvoorbeeld in het uitgaansgebied. Wij denken als het handhaven van de openbare orde echt een probleem is die niet zonder camera's kan gebeuren, dan is dit mogelijk. Op dit moment is dit - voor mij - voor andere plekken niet direct duidelijk.

00:42:32

Voorzitter : U hebt een interruptie van mevrouw Jacobs.

00:42:35

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. Ik hoor de woordvoerder van D66 zeggen dat we niet de hele stad moeten volplempen met camera's en dat we camera's moeten zetten op plekken waar ze effectief zijn. Ik zou me ook op zich wel kunnen voorstellen dat de burgemeester - niet een voorstel doet om de hele stad of gemeente vol te plempen met camera's - een voorstel doet om camera's te zetten op punten die juist effectief zijn. Is uw partij dan voor uitbreiding van cameratoezicht?

00:43:00

De heer Venhuizen: Daarover verschillen de meningen: wanneer is het effectief? Zoals ik aangaf: dat is dus heel moeilijk te meten. Daar kan dus heel verschillend naar gekeken worden.

00:43:09

Voorzitter : Mevrouw Jacobs.

00:43:10

Mevrouw Jacobs: Maar dan zouden we natuurlijk in het kader van wat effectief is ook kunnen vertrouwen op de professionals. Als diegenen die in deze gemeente verantwoordelijk zijn voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid en de politie - waar we toch enigszins van zouden kunnen denken dat die daar verstand van hebben -

zeggen dat op dat moment het effectief is en uitbreiding helpt in de handhaving zonder dat ze de hele gemeente volplempen, dan zou het een verstandig besluit kunnen zijn. Kunt u zich voorstellen dat uw fractie zich daar ook in kan vinden?

00:43:37

Voorzitter : De heer Venhuizen.

00:43:38

De heer Venhuizen: Dat zou kunnen, maar ik ben het niet helemaal met u eens. De mening van de politie en burgemeester is zeker heel waardevol. Natuurlijk, het zijn professionals, maar tegelijkertijd zal een burgemeester en een politie in een grote stad heel snel om camerauitbreiding vragen. Ook als het misschien - politiek gezien - helemaal niet nodig is. Het is een politieke keuze: wat willen we met deze stad?

00:43:58

Voorzitter : De heer Bolle.

00:44:02

De heer Bolle : Ik hoorde D66 net zeggen: "De politie en burgemeester zullen heel snel in een grote stad vragen om uitbreiding." Waarom zouden ze dat doen dan, volgens u?

00:44:14

De heer Venhuizen: Omdat zij het liefst alles in de gaten willen houden. Ik denk dat dat sneller is dan wat wij als volksvertegenwoordigers zouden willen zien.

00:44:25

Mevrouw Jacobs: Zou de burgemeester hier antwoord op willen geven? Zou die inderdaad voorstander zijn van het volplempen van de hele gemeente met camera's en wilt u altijd alleen maar extra camera's omdat het lekker zo handig is?

00:44:35

Voorzitter : "Alles vol", zegt die.

00:44:37

De heer Venhuizen: Het punt is dat we daarover van mening verschillen. Zoals ik net aangaf: het was voor mij op andere plekken nog niet duidelijk of dit echt noodzakelijk is en dat zouden wij dan wel heel graag onderbouwd willen zien. Op dit moment zien wij nog niet die redenen, dat is wat ik probeer aan te geven.

00:44:52

Voorzitter : Vervolgt u uw betoog.

00:44:54

De heer Venhuizen: Dat over camera's. In het stuk staat, dat wij onze informatiepositie moeten verstevigen. We begrijpen dat dit noodzakelijk is en wat er genoemd staat: de basis voor open source intelligence is zeer functioneel. Alleen wij willen graag zien dat de raad - en voor zover mogelijk burgers - heel goed op de hoogte gehouden worden van wat en hoe we dat doen, helemaal aangezien dit in de toekomst natuurlijk uitgebreid kan worden. Bij het voorbereidingsonderzoek voor onze schriftelijke vragen over data en algoritmes, kwam ik het voorbeeld tegen van het bedrijf Banjo in Utah in de VS: dat is een bedrijf wat live toegang heeft gekregen tot alle openbare camera's, waarbij gezichtsherkenning mogelijk is en die koppelt het ook real time aan haar activiteiten op social media. Zo ver zijn wij hier nog

helemaal niet natuurlijk, maar daarom hameren we wel op transparantie, ook al in deze fase.

00:45:47

De heer Venhuizen: Daarnaast zijn er ook in Nederland zorgen over het creëren van een negatieve feedbackloop, bijvoorbeeld voor bepaalde wijken of bevolkingsgroepen, waardoor die extra gecontroleerd of wellicht gediscrimineerd kunnen worden. Laatste opmerking betreft het vuurwerk en wat er in de begeleidende brief genoemd staat: "Als de raad kiest voor een totaalverbod". Wat betreft vuurwerk, hebben wij als raad dit jaar ons uitgesproken om de landelijke lijn te volgen voor een jaarwisseling zonder knalvuurwerk en vuurpijlen maar met siervuurwerk - wat ons betreft, moeten wij deze beleidswijziging een kans geven. Het liep om bekende redenen anders, maar om nu lokaal een totaalverbod in te stellen, zal er niet voor zorgen dat het beeld van een betrouwbare overheid wordt versterkt. Kan het College deze lijn ondersteunen? En wederom - ik heb dat punt al eerder gemaakt - zouden de milieu-eisen voor siervuurwerk op termijn een stuk strenger moeten worden. Dat zou het pleidooi richting de landelijke politiek moeten zijn. Zou het College dit geluid in Den Haag en bijvoorbeeld bij de VNG willen laten horen? De rest van het beleidskader zag er wat ons betreft prima uit.

00:46:52

Voorzitter : Dank, de heer Venhuizen. Wie mag ik dan het woord geven? Mevrouw Jacobs van de VVD.

00:46:58

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. Ik wil me heel graag aansluiten bij de woorden van de heer Bolle dat het een plezierig leesbaar stuk is. Het geeft helder aan waar de prioriteiten worden gelegd en welke uitgangspunten er gelden. Wij hebben - anders dan de Stadspartij - ook niet gekeken naar wat we missen. Ik kan me voorstellen dat we het hier niet hebben over inbraak, maar wat niet betekent dat we inbraken niet meer gaan oplossen. Wij hebben bedacht dat dit niet alles is wat we doen in het kader van veiligheid, maar dat dit die twintig procent is waar we het accent op willen leggen en die tachtig procent - noem ik het maar even voor het gemak - is je reguliere werk.

00:47:35

Mevrouw Jacobs: Wij kijken naar een aantal uitgangspunten: het verstevigen van de informatiepositie. Dat relateren wij ook aan uitgangspunt vier, het werken en vernieuwen met innovatietechnologie en kennis en het zal u niet verbazen dat wij in die vernieuwende technologie, informatie en kennis en het verstevigen van de informatiepositie, vinden dat cameratoezicht een duidelijke rol kan spelen. Anders dan wat D66 net gezegd heeft, vinden wij het omgaan met veiligheid en het optimaal benutten van je informatiepositie en het creëren van een veilige omgeving niet een politieke keuze, maar wij vinden dat ook een maatschappelijke keuze, waarbij je ook vooral moet steunen op de kennis van professionals. Zo kijken wij in ieder geval naar het advies wat de burgemeester - als portefeuillehouder van openbare orde en veiligheid - en de politie - als handhaver daarvan- ons adviseren.

00:48:33

Voorzitter : Mevrouw Jacobs, u hebt eerst een interruptie van mevrouw Wijnja en dan van mevrouw Wobma.

00:48:39

Mevrouw Wijnja : Dank u wel, Voorzitter. Op zich vind ik het hartstikke mooi dat de VVD hier zegt te vertrouwen op de analyse en het advies van professionals. Daar ben ik het helemaal mee eens en zal ik straks ook nog een keertje herhalen namens mijn fractie, maar is het de VVD ook bekend dat als je naar de wetenschap kijkt, dat criminologen bijvoorbeeld zeggen dat er heel veel vraagtekens zijn bij de effectiviteit van cameratoezicht? Dan is er best wel iets te zeggen over dat je vanuit professionalskant - justitieel, openbare orde en veiligheid - iets zegt: "Dit is een heel goed idee", maar er is ook een ander domein, het publieke domein, de kennis op het gebied van technologische ontwikkeling, van privacy, maar ook van de effecten op de daadwerkelijke veiligheid. Er zijn ook heel veel rapporten te zien waarin het onveiligheidsgevoel van mensen in een omgeving waar een camera hangt ook toeneemt, en dat is toch ook kennis en expertise? Dus als je die serieus neemt, zou je dan niet naar het hele spectrum van experts moeten kijken en daar je afweging op laten afhangen?

00:49:42

Voorzitter : Mevrouw Jacobs.

00:49:42

Mevrouw Jacobs: Uiteraard ben ik dat met de fractie van GroenLinks eens en ik ga er ook van uit - maar dat zullen we op dat moment ook gewoon toetsen - dat de politie en het College niet met een voorstel komt voor het volplempen van de gemeente met camera's, maar dat we juist ook deze aspecten meenemen in de overweging. Dat is wat volgens mij een professional doet: in zijn vakgebied alle beschikbare kennis meenemen.

00:50:06

Voorzitter : Mevrouw Wijnja nogmaals.

00:50:09

Mevrouw Wijnja : Het valt op dat de VVD hier de hele tijd die term 'volplempen met camera's' gebruikt. Dat snap ik ook wel, maar wat mij betreft gaat het hier niet over hoeveel camera's. Voor elke camera moet je die afweging maken en geldt: laten we vooral gebruik maken van de kennis en expertise over de hele breedte. Dus of het nu over één gaat of over honderd, zou - wat mij betreft - de oproep zijn om dan alle expertises te gebruiken. Is de VVD het daar dan mee eens?

00:50:33

Voorzitter : Mevrouw Jacobs.

00:50:34

Mevrouw Jacobs: Dat was volgens mij ook wat ik net aan probeerde te geven: ik verwacht een advies waarin alle expertise meegenomen wordt. Als wij daaraan twijfelen, dan zouden we altijd een kennissessie kunnen doen waarbij iemand vanuit deze achtergrond ons gaat vertellen wat het effect daarvan is.

00:50:51

Voorzitter : Goed. Dan gaan we naar mevrouw Wobma.

00:50:54

Mevrouw Wobma: Dank u, Voorzitter. Ik vroeg me af hoe mevrouw Jacobs aankijkt tegen de bezuinigingen bij de politie die de afgelopen - ik pak hem beet - tien jaar zijn doorgevoerd en wat doet dat voor het gevoel van veiligheid in de openbare ruimte? Is het grijpen naar een

middel als cameratoezicht niet een verkapte bezuiniging om die verminderde aanwezigheid van blauw op straat op te lossen?

00:51:26

Voorzitter : Mevrouw Jacobs.

00:51:28

Mevrouw Jacobs: Volgens mij gaan wij niet over de bezuinigingen die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd bij de politie - volgens mij is dat landelijk beleid - en mijn idee is ook niet dat een camera een politieman moet vervangen, dus ik hoop niet dat ik die intentie heb willen wekken. Het totaalaspect is dat je kijkt naar het gevoel van veiligheid. Het gevoel is van veiligheid is al een subjectieve veiligheidsbeleving. Als mensen zich optimaal veilig voelen door veldwachter Bromsnor op elke straathoek, zou dat op zich heel fijn zijn als je daaraan kan voldoen, maar dat is volgens mij niet wat we mensen kunnen bieden. Dan kijk je toch naar andere vormen om het gevoel van veiligheid - want dat is ontzettend lastig meetbaar - inderdaad te waarborgen. Ik ben het wel met u eens - u zei dat niet, maar ik ga er van uit - dat het gevoel van veiligheid wel je eigen levensvreugde heel erg beïnvloedt, dus dat zou heel fijn zijn als we daarnaar kunnen streven.

00:52:32

Voorzitter : Dat roept toch nog een vraag op. Mevrouw Wobma.

00:52:34

Mevrouw Wobma: U zegt: "We kunnen een agent op iedere hoek van de straat niet bieden". Ik kan dat ook wel voor me zien, maar toch. U zegt: "We gaan niet over de bezuinigingen", maar dat neemt niet weg dat u daar wel een uitspraak over kunt doen, over bijvoorbeeld het zo sterk teruggedrongen aanwezig zijn van agenten in de wijken, waar de SP al heel lang voor pleit om die weer terug te brengen.

00:53:05

Voorzitter : Mevrouw Jacobs.

00:53:06

Mevrouw Jacobs: Als je het geld uitgeeft aan het ene - ik weet dat een andere partij daar anders over denkt, maar bij ons is dat zo - geef je het niet meer uit aan het andere. Natuurlijk zou ik best wat meer agenten willen hebben, maar dan zouden we ook de discussie moeten voeren: ten koste van wat? Volgens mij is het niet opportuun om die discussie bij dit agendapunt te voeren. Zal ik mijn betoog vervolgen? Dit was nog maar de eerste alinea.

00:53:32

Voorzitter : Graag.

00:53:34

Mevrouw Jacobs: Dit ging dus over cameratoezicht, om het zomaar even uit te drukken. Volgens mij heb ik daar in de beantwoording ook al voldoende over gezegd. Dus de rest van mijn betoog daarover, laat ik even liggen. Ten aanzien van de alternatieve jaarwisseling, sluit ik me toch ook wel duidelijk aan bij de vorige spreker. Wij zullen ook onze ernstige vraagtekens neerzetten bij een totaal vuurwerkvrrije jaarwisseling, en dan vooral als die gekoppeld wordt aan één vuurwerkshow op één plek in onze toch gemeente die best vrij

groot is in aantal kilometers. Waarbij we dan - zoals ooit een voorstel is geweest - tweeëneenhalve ton overheidsgeld op één plek in deze gemeente zouden neerzetten. Maar daar komen we vast op te spreken, als daar een voorstel voor komt.

00:54:18

Mevrouw Jacobs: Dan de Top X-aanpak: er werd deels genoemd dat dit succesvol is. We kunnen natuurlijk ook kijken naar de Amsterdamse Top600-lijst. Dan heb ik toch wel eens uit betrouwbare bron gehoord - dat als je het succes afmeet wie van de Top600 afgegaan is omdat die daar niet meer onder valt - dat de uitstroom vrij klein is. Dus ik zou wel heel duidelijk willen kijken naar de effectiviteit daarvan. Ik zou graag antwoord willen hebben op: hoe kijken we daarnaar, in plaats van het klakkeloos te kopiëren. Ten aanzien van digitale veiligheid: de preventie en repressie. Volgens mij kunnen een hele hoop aan preventie doen.

00:55:03

Mevrouw Jacobs: Maar bij repressie - misschien kan daar ook een antwoord op komen - geldt toch heel vaak het verhaal bij het oplossen: "U heeft het wel zelf gedaan". Mensen hebben toch heel vaak aan iemand die aan de telefoon zat, hun wachtwoord gegeven. Die hebben toch wel dit en dat gedaan. Daarom hoor je ook vaak dat mensen geen aangifte doen. Ze schamen zich ook hartstikke dood dat ze er toch ingestonken zijn, terwijl de kinderen en allemaal zeggen: "Als iemand zegt dat die van de bank is, dan is dat niet zo". Hoe kunnen we met name aan die kant wat doen? Ten aanzien van het verbinden van veiligheid en zorg ten aanzien van criminaliserende jongeren, geloven we dat preventie een hele goede aanpak is. Eén van de dingen die - wat ons betreft - heel belangrijk zijn, is dat jongeren naar een baantje gaan zoeken bij bijvoorbeeld de Jumbo of de Albert Heijn, in plaats van op een scooter iets anders te gaan doen.

00:56:01

Mevrouw Jacobs: We hebben er ook eerder voor gepleit dat we daarop heel erg moeten gaan sturen. Dat we bijvoorbeeld een maatjesproject initiëren. Of bijvoorbeeld het project Grote broer Grote zus, wat in Breda vrij succesvol is. Ik vroeg me af: wordt daarnaar gekeken? In hoeverre proberen we dat te kopiëren in onze gemeente? Tot zover.

00:56:22

Voorzitter : Dank u wel, mevrouw Jacobs. Wie mag ik dan van de Commissie het woord geven? Mevrouw Wobma van de SP.

00:56:36

Mevrouw Wobma: Dank u, Voorzitter. Het is goed om te zien dat de verbinding tussen veiligheid en de zorgdomeinen één van de vier prioriteiten is geworden en dat er meer wordt ingezet op preventie. De SP heeft altijd gepleit voor een bredere blik bij de aanpak van maatschappelijke problemen dan handhaven alleen. Het beleidskader wijst onder andere de huisvesting en schuldenproblematiek aan als oorzaken voor ontsprekend gedrag. De SP verwacht dan ook dat dit echt goed aangepakt gaat worden. Het is in dit daglicht vreemd om te zien dat Groningen in deze notitie ook wordt omschreven als één van de grootste gemeente van Nederland die welvaart kent, terwijl Groningen in de top vijf van de armste gemeenten staat. Heeft het College een verklaring voor waarom ervoor is gekozen om Groningen als welvarend te omschrijven en de armoede niet te noemen? Graag een reactie.

00:57:35

Mevrouw Wobma: Over de aanpak van de problemen bij jongeren zouden we - zoals eerder ook al gezegd is - graag meer toelichting willen. Het beleidskader zegt en ik citeer: "We vergroten de maatschappelijke weerbaarheid en verkleinen de voedingsbodem voor criminaliteit. We willen voorkomen dat kwetsbare groepen - vooral jongeren - worden geïntimideerd of verleid om af te glijden naar de criminaliteit". Volgens de voetnoot die daaronder staat, moet dat voornamelijk plaatsvinden in de noordelijke wijken van de stad. Kan het College iets meer vertellen over deze aanpak? Wat ziet het college zelf als voornaamste voedingsbodem voor criminaliteit? Dan de digitale veiligheid en het aanpakken van de ondermijning: wij staan erachter dat dat bij de prioritering is ondergebracht.

00:58:30

Mevrouw Wobma: Wat de digitale veiligheid betreft: met inachtneming van de privacy. Wat de ondermijning betreft: de SP wil nog toevoegen dat het bij het vastgoed niet alleen om het witwassen van geld moet gaan, maar ook over praktijken van de huisjesmelkers. Dan de maatschappelijke onrust: het valt niet te ontkennen dat die volop aanwezig is. Het bevreemdt mijn fractie wel dat steeds het woord polarisatie wordt gebruikt: als je ergens tegen bent of ergens voor opkomt, ben je polariserend bezig. Hiermee wordt de suggestie gewekt dat een neutrale realiteit goed is, en als mensen ergens tegen in actie komen, doen ze dat om te plariseren. Mijn fractie wil het bezwaar uiten dat alles op één hoop wordt gegooid. Dat je uitspreken tegen staatssteun aan de KLM van hetzelfde kaliber is, als met trekkers zonder toestemming de binnenstad onveilig maken. Dit is dus als voorbeeld genoemd in het rapport.

00:59:37

Mevrouw Wobma: Het lijkt ons toch dat hier een opmaat gemaakt wordt naar het uitbreiden van cameratoezicht en het zal geen verrassing zijn: daar is de SP tegen.

00:59:49

Voorzitter : U heeft een interruptie van de heer Van der Laan.

00:59:52

De heer van der Laan : Ik wil mevrouw Wobma vragen waar mevrouw Wobma dit uit afleidt? Volgens mij zijn er in de kadernota een aantal voorbeelden genoemd en herkent u die ook wel. Er is op geen enkel moment aangegeven dat dit nevenschikkende voorbeelden zijn of allen even majeur zouden zijn volgens de burgemeester. Dus waar haalt mevrouw Wobma dat oordeel van het College, secundu de burgemeester dan vandaan?

01:00:20

Mevrouw Wobma: Dat haal ik eruit omdat het allemaal wel als één en dezelfde oorzaak op één rij wordt gezet. Er wordt nergens een onderscheid gemaakt. Er wordt steeds maar over polarisatie gepraat. En als je tegen staatssteun aan de KLM bent, valt dat daar ook onder. Daar tekenen wij bezwaar tegen aan.

01:00:45

Voorzitter : Nog een vervolgvraag van de heer Van der Laan.

01:00:49

De heer van der Laan : Dank u wel, Voorzitter. Ik ben ook tegen de staatssteun aan de KLM,

maar wat stelt mevrouw Wobma dan voor? Moet er een A B of C ranking in komen? Of van vijf tot tien? Of een aantal sterretjes? Ik zie het persoonlijk echt niet, vandaar de vraag.

01:01:06

Mevrouw Wobma: De SP wil graag een inschaling zien in wat er nu echt bedreigend is voor de openbare orde - daar hebben we het hierover - of wat een uiting van mening is waar je het niet over eens bent. Dat is mijn punt.

01:01:23

Voorzitter: Dan hebt u nog een interruptie van de heer Bolle.

01:01:26

De heer Bolle: Dank u wel, Voorzitter. De SP heeft de goede traditie om zelf voorstellen te doen als ze het ergens niet mee eens zijn. Wanneer kunnen we het voorstel van de SP verwachten waarin ze alle camera's uit de stad weg gaan halen?

01:01:45

Voorzitter: Mevrouw Wobma.

01:01:46

Mevrouw Wobma: Daar hebben we het hier niet over gehad. We hebben het nu over dit punt: de uitbreiding. Over de camera's die er zijn, hebben wij al eerder onze mening over geuit. Die zijn er en daar gaat het hier verder niet over.

01:02:01

Voorzitter: De heer Bolle.

01:02:02

De heer Bolle: Daar gaat het natuurlijk wel over. Die camera's hangen daar omdat ze een functie dienen en gebruikt worden. De ChristenUnie wil dat weer evolueren. Nu komt er een voorstel tot een mogelijke uitbreiding van het cameratoezicht. De heer Venhuizen zegt: "Het is niet effectief". Mevrouw Wijnja zegt ook: "Je kan van de effectiviteit wat vinden". De SP zegt dat ook. Maar als het niet effectief is, kunnen die veertien die er nu hangen ook gewoon weg. Ik ben wel benieuwd: op basis van wat bepaalt u deze veertien wel en nummertje vijftien zestien zeventien - die mogelijk op een strategische plek komen - absoluut niet.

01:02:53

Voorzitter: Mevrouw Wobma.

01:02:54

Mevrouw Wobma: Er is onderscheid tussen een duidelijk aangegeven gebied waar standaard van bekend is dat die camera's er hangen en een vrijbrief geven aan inzetten van camera's wanneer er gedacht wordt dat er ergens iets kan gebeuren. De mensen weten niet meer waar de camera's overal hangen. Een uitbreiding vinden wij onwenselijk.

01:03:28

Voorzitter: Mevrouw Wobma, nog één keer de heer Bolle.

01:03:33

De heer Bolle: Ik probeer het met een andere vraag. Het College zeg: "Als we vijf permanente camera's op deze strategische plekken zouden hebben, zou ons dat heel erg

helpen in het aansturen van de politie. Hebben we beter inzicht op wat er in - en uitgaat, als dat op een gegeven moment nodig is". Daar is de SP dan op voorhand op tegen?

01:03:55

Voorzitter : Mevrouw Wobma.

01:03:56

Mevrouw Wobma: Nee, dit geeft een realiteit weer waarop het hangen van camera's in het uitgaansgebied, niet gebaseerd is. Daar is destijds voor besloten - omdat er zoveel geweldsdelicten plaatsvonden, ook tegen vrouwen - om daar camera's op te hangen. Als er een evaluatie kan zijn in hoeverre dat nog nodig is, staan wij daar altijd voor open. Maar wij zijn zeker niet voor uitbreiding. Wat betreft het vuurwerk, als laatste: de SP sluit zich ook aan bij de landelijke lijn. Wij zijn ook zeker niet meteen voor een uitgebreid vuurwerkverbod. Wat wij nog altijd wel een goed idee vinden, is het instellen van vuurwerkzones in plaats van vuurwerkvrije zones. Want dan draai je de boel om en het lijkt ons een goed uitgangspunt.

01:04:59

Mevrouw Wobma: Dan het prostitutiebeleid vond ik een beetje lastig om in te schatten of we het hier nu wel of niet over gingen hebben. De ChristenUnie noemde er zelf al iets over. Wij zijn benieuwd hoe het daarmee voorstaat. Dat was nog een vraag als laatste.

01:05:24

Voorzitter : Dank u wel, mevrouw Wobma. De heer Van der Laan van de Partij van de Arbeid.

01:05:30

De heer van der Laan : Dank u wel. Ter inleiding: ik kan me ergens wel vinden in de woordvoering van de heer Bolle en de mevrouw van de VVD. Sorry, ik ben de naam even kwijt. Het is een erg prettig om te lezen beleidskader en de compactheid vinden wij ook mooi. Volgens mij worden hier een paar mooie punten uitgelicht. In deze tijden van polarisatie en protest, denken we ook dat zo een beleidskader - zeker nu - nodig is. Het gaat bij veiligheid vaak om het balanceren van de verschillende belangen en wij zien dat hier ook in terug. We willen het College verder ook een compliment geven, dat daar waar het elders-

01:06:07

Voorzitter : Voor u overgaat tot het geven van complimenten, gaan we eerst nog even naar mevrouw Wobma. Mevrouw Wobma, u stak uw hand op.

01:06:23

Mevrouw Wobma: Sorry. Ja, excuus. Ik was nu toch even benieuwd waar de heer Van der Laan aan zit te denken als hij zegt: "In deze tijden van polarisatie". Wat bedoelt hij met polarisatie?

01:06:37

Voorzitter : De heer Van der Laan.

01:06:39

De heer van der Laan : Sorry, ik had een ranking met sterretjes - zoals de SP dat graag wil - nog neit paraat. Maar wat ik bedoelde, is: mensen vaker de straat op - dat is natuurlijk goed - voor een vreedzaam protest. Ook in reactie op mevrouw Wobma - ik zie het wat gekscherend - maar ik denk dat er een groot verschil is tussen alleen je mening geven en geweld gebruiken. Dat eerste kan uiteraard wel met inachtneming van de coronaregels en

op een veilige manier, en dat laatste niet. Ik denk eerlijk gezegd dat de burgemeester dat ook zeker zelf wel inziet. Dan heb ik het hier over de burgemeester als bestuursorgaan. Maar omdat de burgemeester hier nu op dit moment niks over kan zeggen, lijkt het me vervelend om daar te lang bij stil te staan. De complimenten die ik hierbij wilde geven - de cliffhanger -

01:07:24

Voorzitter : Daar snakt de burgemeester inderdaad naar. Gaat uw gang.

01:07:30

De heer van der Laan : Dank u wel. Onze complimenten dat het rustig is gebleven. Daarmee sluit ik ook aan bij wat GroenLinks hierbij zei: "Wij zetten in Groningen goed in op preventie". Volgens mij is het hier ook rustig gebleven omdat we in Groningen die jongeren in beeld hebben, met ze in gesprek gaan en daardoor weten wat er hier gebeurt op straat. Tegelijkertijd hebben we bij het beleidskader ook wat kanttekeningen. De partij van de Arbeid ziet dat er in de binnenstad de laatste tijd wat hotspots zijn. We hebben bijvoorbeeld signalen gekregen uit de Folkingestraat: nu het rustiger is met corona, wordt het daar juist onrustiger. Dan heb ik het over drugsoverlast, drugsdealtjes en dergelijke. We hebben vanuit de Folkingestraat gehoord dat de burgemeester al met bewoners in gesprek is gegaan, dus dat vinden wij hartstikke goed. We willen de burgemeester in het verlengde hiervan ook vragen als je het hebt over dit soort hotspots - dan heb ik het niet alleen over de Folkingestraat maar ook over de Westerhaven zoals [onhoorbaar] had aangewezen of uit het A-kwartier krijgen we ook signalen - wat hij dan eventueel van ons nodig heeft als gemeenteraad of wat wij kunnen doen om dit beter te maken?

01:08:39

De heer van der Laan : Vanuit de Folkingestraat hoorde ik bijvoorbeeld dat - zoals mevrouw Jacobs zei - er ook een tijd een soort officier Bromsnor op de hoek heeft gestaan. Dat werkte heel goed. Capaciteit daarvoor is lastig. We hebben begrepen dat de omwonenden van de Folkingestraat bijvoorbeeld ook extra cameratoezicht wilden. Hoe gaat de burgemeester daarmee om? In reactie op het debat dat daar ook al over is geweest, is daarbij volgens ons nadrukkelijk sprake van een belangenafweging waarbij je de veiligheidsoverwegingen moet afwegen tegen de belangen van de privacy. Wat ons betreft - en dat miste ik hier eigenlijk in het debat nog een beetje - moet je daarover ook echt in gesprek met de omwonenden wat zij willen.

01:09:24

Voorzitter : Dan hebt u nog een vraag van mevrouw Wobma.

01:09:30

Mevrouw Wobma: Dank u, Voorzitter. Ik vroeg me dan toch af of de heer Van der Laan dan ook zal pleiten voor meer agenten op straat, omdat dat verder veel minder belastend is wat de privacy betreft en omdat de omwonenden toch blijkbaar behoefte hebben aan meer toezicht?

01:09:52

Voorzitter : De heer Van der Laan.

01:09:55

De heer van der Laan : Als eerste: dat privacy argument herken ik - eerlijk gezegd - niet zo. Of je wordt gezien door een camera of door een persoon, maakt volgens mij niet zo heel veel

uit. Meer blauw op straat is natuurlijk altijd goed, maar in het verlengde met hetgeen mevrouw Jacobs zei, denk ik dat hier niet veel bijdraagt om hier Tweede Kamertje te gaan spelen. Wij gaan helaas niet over die capaciteit. Wat we volgens mij het beste kunnen doen, is samen met de burgemeester kijken hoe we die capaciteit zo effectief mogelijk kunnen inzetten.

01:10:27

Voorzitter : Dan gaan we naar de heer Van Zoelen, die u ook nog iets wil vragen.

01:10:30

De heer van Zoelen : Ik was nog wel even benieuwd naar een opmerking van de heer Van der aan: er moet aan de bewoners gevraagd worden wat zij het liefste willen - is dat niet vragen naar de bekende weg? Ik ben geheel tegen cameratoezicht maar als ik overlast ervaar in mijn straat en er wordt aan mij gevraagd: "wat moet hier gebeuren?" dan zal ik misschien zelf zeggen: "Zet hier een camera neer, want dan verschuift de overlast naar mijn achterbuurman". Is dat iets wat wij politiek moeten willen? Dan krijg je een waterbedeffect. Moeten we niet zelf gaan kijken wat beter is en hoe we zo een veiligheids- of overlastproblematiek samen aanpakken?

01:11:04

Voorzitter : De heer Van der Laan.

01:11:07

De heer van der Laan : Ik deel die conclusie eerlijk gezegd niet. Een waterbedeffect heb je altijd natuurlijk, maar als je dat omdraait, dan betekent dat dat we straten en gebieden gaan opgeven en zeggen: "We willen niet dat de criminaliteit naar een andere plek gaat, dus we laten deze bewoners maar in de kou staan". Volgens mij moeten we dat niet doen en is het volgens mij helemaal geen gek idee om daarbij naar bewoners te luisteren. Maar goed, meneer Van Zoelen en ik mogen daarover van mening verschillen. We hebben ook met belangstelling gelezen over de Top X-aanpak. We moesten daarbij - net zoals mevrouw Jacobs - ook denken aan de Top600 aanpak van Amsterdam. We hadden even hier ook wat bedenkingen bij, gelet op dat het sommige criminelen ook een soort geuzennaam zou kunnen verlenen. Maar we hebben wel gelezen dat het in Amsterdam een hele goeie uitwerking heeft gehad op de criminaliteitscijfers. Ik zou - in het verlengde van wat mevrouw Jacobs heeft gezegd - de burgemeester willen vragen: kunt u misschien in de daartoe strekkende plannen ook ingaan op wat in Amsterdam wel of niet goed heeft gewerkt? Aangezien zij al wat verder zijn in het proces, kunnen we daar - denk ik - voor Groningen wel lessen van trekken.

01:12:17

De heer van der Laan : Wat ons daarin aanspreekt is dat die aanpak ook heel erg ingaat op de persoonlijke situatie en daarmee op de preventie: Is er schuldenproblematiek? Is er problematiek met huisvesting? Een ongelukkige thuissituatie? Ik denk dat het heel belangrijk is om daarnaar te kijken en dat kan - wat ons betreft - niet vroeg genoeg beginnen. m daarnaar te kijken en dat kan wat ons betreft niet vroeg genoeg beginnen. Dus misschien begint dat voor de twaalf jaar al. Dan kom ik bij mijn laatste punt, Voorzitter. Ik doe hiermee geen pleidooi om iets toe te voegen aan de kadernota, maar we lezen dat de kadernota gericht is op het bieden van veiligheid aan iedereen. We willen de burgemeester vragen: ziet

de burgemeester ook reden om wellicht beleid te voeren op veiligheid op straat voor bijzondere groepen? Dan denk ik bijvoorbeeld aan vrouwen, maar vooral ook aan LGBT personen.

01:13:08

De heer van der Laan : We lezen dat er op Rijksniveau dat er al een actieplan - LGBT veiligheid - is ontwikkeld. We willen de burgemeester vragen - gelet op de incidenten die hier wel helaas hebben plaatsgevonden - of hij iets ziet - om als voorbeeldgemeente - Groningen te laten aansluiten bij dit actieplan? Dank u wel.

01:13:27

Voorzitter : U heeft nog een interruptie van de heer Van Zoelen.

01:13:30

De heer van Zoelen : Dank, Voorzitter. Als de heer Van der Laan kijkt naar andere kwetsbare groepen, overweegt hij dan bijvoorbeeld om ook te kijken naar veiligheid voor dieren?

01:13:38

Voorzitter : De heer Van der Laan.

01:13:44

De heer van der Laan : Dat is natuurlijk ook belangrijk. Maar ik vind eerlijk gezegd de vergelijking hier wel mank gaan, dus daar wil ik me wel van distantiëren.

01:13:51

Voorzitter : De heer Van Zoelen nogmaals.

01:13:56

De heer van Zoelen : Dank, Voorzitter. Daar ben ik een beetje verbaasd over. Er zijn de afgelopen weken weer duizenden varkens verbrand in een varkensstal en u vindt hier de vergelijking mank gaan. Hoeveel dieren moeten sterven aan zo een verschrikkelijke dood vooraleer u wil gaan kijken van: hier moeten we ook aandacht aan gaan besteden?

01:14:14

Voorzitter : De heer Van der Laan.

01:14:18

De heer van der Laan : Nogmaals, de vergelijking gaat manke en vervolgens komt de heer Van Zoelen met weer een andere vergelijking. Het is allebei belangrijk. De Partij van de Arbeid vindt dierenwelzijn ook uiteraard belangrijk, maar het gaat hierover een heel ander probleem dat door meneer Van Zoelen op één hoop gegooid wordt. Ik nodig de heer Van Zoelen uit om daar vooral in zijn eigen spreektijd nader op in te gaan.

01:14:44

Voorzitter : Dat is een mooi bruggetje naar zijn woordvoering. De heer Van Zoelen, Partij voor de Dieren.

01:14:54

De heer van Zoelen : Dank, Voorzitter. Ook dank voor het veiligheidskader. Ik kan me aansluiten bij de heer Bolle of bij de opmerkingen die gemaakt zijn dat het lekker compact is: vijftien pagina's. De inhoud daarvan hebben we ook al eerder besproken in de Commissies wat de belangrijkste punten zijn en in die punten kunnen wij ons ook wel vinden. Het zijn

veel mensgerelateerde ambities, punten, thema's. Wat mij ook opviel in deze kadernota is het voorwoord van de burgemeester en die vond ik wel opmerkelijk - er stond iets in wat mij tot mij sprak: "Groningen groeit. De komende jaren worden er miljoenen geïnvesteerd in leefklimaat, de aantrekkingskracht en bereikbaarheid. Overal wordt gebouwd aan de groei van Groningen, en om in vrijheid te kunnen wonen, werken en leven vormt een veilig Groningen hiervoor de basis".

01:15:51

De heer van Zoelen : Dat is ook zo. Veiligheid is belangrijk, maar in de afgelopen jaren is er ook een ambitie van een bruisende stad, een aantrekkelijke stad geweest, alles moest groter: evenementen moesten groter, er moesten meer evenementen bijkomen. We hebben gezien dat de afgelopen jaren steeds ingezet is - ook politiek - op: we moeten groeien, we moeten groeien, we moeten groeien. Ik kan me dan ook wel voorstellen dat partijen die nu voor cameratoezicht pleiten, zeggen dat dit handig is. Als het zo groot is, moet je mensenmassa's begeleiden en plaats je daar een camera en dat scheelt dan in capaciteit.

01:16:27

De heer van Zoelen : Je kan je ook afvragen: moet het allemaal wel groter? Kan het niet kleinschaliger en socialer? Is zo een middel als cameratoezicht echt noodzakelijk? Dus die groeiambitie doet ook iets met ons veiligheidsgevoel. Ik heb het ook al eerder gezegd - in de interruptie met de heer Van der Laan - dat wij dierenwelzijn ook een kwetsbare groep vinden. Ik vind dat ik dat ook wel naar voren moet brengen als Partij voor de Dieren. Wij vinden dat ook een belangrijk thema: veiligheid gaat ook over dieren: als je vuurwerk afsteekt, komt er plastic in de magen van de dieren en indirect raakt dat ook ons. We kunnen ook denken: wat doen we nu aan stalbranden? Daar is al eerder aandacht aan besteed. We kunnen ook de discussie gaan voeren: is het nog echt noodzakelijk om bij betogingen en demonstraties dieren te gaan inzetten om menselijk geweld tegen te gaan? Is het echt noodzakelijk om de politie te paard gaan in te zetten, zodat die met stenen bekogeld wordt, of dat we een hond moeten gaan inzetten voor dingen die echt mensgerelateerd zijn?

01:17:43

De heer van Zoelen : Daarom zal ik in de komende periode ook best graag met deze raad daar een discussie over voeren, of we niet andere middelen moeten inzetten om zulk soort geweld op een andere manier te kunnen beteugelen. Tot slot wil ik even zeggen dat ik de focus - de heer Van der Laan heeft daar ook al iets over gezegd - op discriminatie ook belangrijk vind. Op kwetsbare groepen zoals de LHBTI-gemeenschap, maar ook het institutioneel racisme: dat mensen zich onveilig voelen vanwege racistische uitingen wat ook vooral op het internet plaatsvindt. Daarom is het ook echt belangrijk dat er in dit veiligheidskader goed wordt gekeken naar wat er op het internet gebeurt en dat er aan die opruiende taal ook iets gaat gebeuren. Dus daarvoor een compliment. Ik denk dat ik hiermee het meeste -

01:18:33

Voorzitter : U heeft een interruptie van mevrouw Jacobs.

01:18:37

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. Ik wilde nog een vraag stellen over het stukje wat u even geleden vertelde, over die dieren in die stallen. Ik snap dat wel, maar dierenwelzijn is volgens mij anders dan de nota veiligheid. Bedoelt u dan dat als er een stal in de fik gaat en er dieren doodgaan, dat we wat moeten doen aan brandstichting? Is dat dan de criminele factor die erin zit? Wat is eventueel de factor waar u het - in het kader van de nota veiligheid - met ons over wil hebben? .

01:19:08

Voorzitter : De heer Van Zoelen.

01:19:09

De heer van Zoelen : Het kader veiligheid raakt het dierenwelzijn of de dieren ook op allerlei punten. U noemt net het voorbeeld van de brandstallen. Als we het over veiligheid hebben: iemand kan een brand of een stal aansteken en dan heb je het over criminaliteit, maar we zouden in het kader van veiligheid ook kunnen kijken of we niet vaker stallen kunnen controleren of dat we niet boerenbedrijven kunnen ondersteunen in brandveiligheid? Ik denk dat mensen die een boerenbedrijf hebben dierenleed ook verschrikkelijk vinden en dat we zo de veiligheid voor dieren kunnen vergroten. Een stalbrand is één, maar ook het afsteken van vuurwerk: ik hoor in uw pleidoor dat u siervuurwerk nog doodleuk wil gaan afsteken, maar als je kijkt naar de effecten van zoiets op het dierenwelzijn: het lichaam van miljoenen dieren zit tegenwoordig vol met plastic, mede door wat van vuurwerk afkomstig is. In het kader van een veiligheidsdocument kan je het daar ook over hebben: vinden we dat nog wenselijk? De eerste stap die we daarvoor moeten gaan zetten, is te kijken naar de veiligheid van zowel mens en dier. Dat is wat ik hier bepleit.

01:20:27

Voorzitter : U hebt een interruptie van de heer Atema.

01:20:31

De heer Atema : Ik kreeg op mijn betoog kritiek, op het gevoel van onveiligheid dat weggenomen moet worden: is de Partij voor de Dieren het er ook mee eens dat dat sausje meer over deze nota moet worden gelegd, of vindt u dat er op andere wijze al genoeg aandacht aan besteed wordt?

01:20:49

Voorzitter : De heer Van Zoelen.

01:20:52

De heer van Zoelen : Dank, Voorzitter. Ik ben het eens met de heer Atema: dat gevoel van onveiligheid moet worden weggenomen. Dit zijn kaders, bondig uitgevoerd in vijftien pagina's. Ik denk dat we hier nog een uitvoering van krijgen en dat gaan bespreken. Wat wij ook heel erg goed vinden, is ook de inzet op de persoonlijke aanpak en dat we kijken naar de sociale problematiek en dat dat samen wordt genomen. Zo denken we dat dit ook wel een basis of een kader zijn om het onveiligheidsgevoel straks weg te nemen. Over de concrete invulling - dat verwacht ik ook - zullen we het nog vele malen samen over gaan hebben.

01:21:37

Voorzitter : Tot zover, de heer Van Zoelen. Dan gaan we naar de fractie van mevrouw Wijnja, GroenLinks.

01:21:48

Mevrouw Wijnja : Dank u wel, Voorzitter. Om te beginnen wil ik me graag aansluiten bij alle complimenten die zijn gegeven voor het maken van dit beleidskader, want het is niet het makkelijkst onderwerp om daar een scherper, strak en goed stuk over te schrijven. Met bijna alles in het beleidskader is mijn fractie zeer tevreden, laat ik daarmee beginnen. De gekozen speerpunten zijn goed, belangrijk en vormen wat ons betreft ook de grootste uitdaging voor de komende jaren. De Groningse aanpak is op alle fronten één waar mijn fractie achter staat: verbinding, preventie, gebiedsgericht, dicht bij onze mensen, gezamenlijk en integraal. Er wordt steeds beter en meer gebruikgemaakt van kennis die er al is: wetenschappelijke kennis over wat wel en niet werkt en praktijkkennis die bijvoorbeeld elders is opgedaan. Dat is belangrijk en blijf ik namens mijn fractie telkens bij dit onderwerp herhalen, want openbare orde en veiligheid is bij uitstek een domein dat emotie oproept en dat is best logisch.

01:22:46

Mevrouw Wijnja : Maar het is ook een aantrekkelijk onderwerp voor wat ik borrelpraat of inhoudsloze spierballentaal noem. Dat klinkt misschien als een overbodige opmerking, maar zelfs onze minister van Rechtsbescherming - die daarover gaat - kiest bij tijd en wijle liever voor die spierballentaal dan beleid dat door experts geadviseerd wordt. Dat is een heel zorgelijke ontwikkeling, waar we in Groningen zeker niet aan mee moeten doen en ik ben blij dat we dat ook niet doen. Voor effectief beleid dat in het belang is van alle Groningers en dat onze veiligheid vergroot, is het belangrijk goed te kijken naar de feitenkennis en adviezen van mensen die hier verstand van hebben. Mijn fractie is dan ook blij te zien dat de Groninger aanpak gestoeld is op kennis en expertise, want dat is de snelste route richting een steeds veiliger Groningen.

01:23:31

Mevrouw Wijnja : Het ging al even over het voorstel voor de Top X-aanpak: wij zijn blij om te zien dat er gebruik wordt gemaakt van ervaring die elders is opgedaan. In Amsterdam is inderdaad veel kennis en ervaring opgedaan met wat al heel goed werkt en wat minder goed werkt - dat kwam hier net ook al even voorbij - en daar kunnen we ons voordeel mee doen. Tegelijkertijd weten we ook dat één van de kritiekpunten in Amsterdam is, dat er te weinig aandacht besteed wordt aan de groep jongeren die nog niet in de top staan, maar wel de nieuwe toevoer vormen. In Groningen is juist al heel veel aandacht voor de jongere jongens en meisjes die mogelijk die kant opgaan. Dus ik wilde graag vragen - of zeker weten eigenlijk - of dat onderdeel wel overeind blijft op het moment dat we kiezen voor deze nieuwe aanvullende aanpak. De afgelopen jaren hebben we in toenemende mate gezien wat de gevolgen zijn van veranderingen in de samenleving, van het verspreiden van desinformatie, van het zagen aan de stoelpoten, van onze rechtsstaat, maar ook van een overheid die niet altijd in staat is het goede gesprek te voeren met haar inwoners. Dat hebben we de afgelopen maanden ook gezien.

01:24:37

Mevrouw Wijnja : Ik ben heel blij om te kunnen constateren dat de afgelopen weken de Groninger aanpak van: contact maken, op straat zijn, zien wat er speelt, inspelen op wat er speelt en met heel veel mensen de wijken ingaan, werkt. Dat is een compliment voor de aanpak die het College hierin kiest, maar vooral ook een enorm compliment aan al die

professionals die volle bak gewerkt hebben aan de contacten in onze wijken en dorpen. Weten wat er speelt, weten waar je even iets moet doen, zien waar de angel eruit gehaald moet worden en dat ook doen. Het vraagt enorme inzet, maar is uiteindelijk - wat GroenLinks betreft - wel de weg om onze samenleving - met alle ontwikkelingen en veranderingen die daarin plaatsvinden - een beetje leuk en veilig te houden voor ons allemaal. Dat is voor mijn fractie dan ook de bevestiging dat we vooral daarop stevig moeten blijven inzetten en we zijn blij dat dat gebeurt. Want het nut en noodzaak van jongeren- en buurtwerkers, opbouwwerkers en de wijkagent is maar eens bewezen.

01:25:33

Mevrouw Wijnja : Voorzitter, u kent mijn partij als één die een duidelijk standpunt heeft over de jaarwisseling en daar komt nog een voorstel van, maar ik wil er toch wel iets over zeggen. Wij zijn nog steeds van mening - net als vorig jaar aan de orde is geweest - dat we toe moeten naar een andere invulling. We zijn blij om te constateren dat de afgelopen jaarwisseling in ieder geval verliep zonder het geweld en de slachtoffers die we normaalgesproken zien. Dat laat zien dat dat wel kan. Jammer is natuurlijk dat door de coronamaatregelen we de jaarwisseling niet op een andere manier konden vieren en we geen alternatief konden bieden. De invulling van de jaarwisseling - dat wil ik hier graag benadrukken - moeten we wat ons betreft samen vormgeven. Samen met onze inwoners. Met de SP gingen we vorig jaar al op zoek naar ideeën en die kwamen er in behoorlijke aantallen. Die hebben we ook allemaal keurig doorgegeven. Niet alleen waren het er een heel aantal, het waren ook serieuze en goede ideeën. Wat ons betreft wordt dat ook echt betrokken in de plannen voor het komende jaar, maar ook de komende jaren.

01:26:34

Voorzitter : U hebt een interruptie van mevrouw Blauw.

01:26:36

Mevrouw Blauw : Ja bedankt, Voorzitter. Even over de jaarwisseling: is GroenLinks of kan GroenLinks het eens worden worden om bijvoorbeeld een referendum te houden onder de Groninger bevolking over de jaarwisseling? Dat de Groninger bevolking kan mee beslissen over hoe zij de jaarwisseling vieren.

01:26:56

Voorzitter : Mevrouw Wijnja.

01:27:00

Mevrouw Wijnja : Ik probeer heel even voor me te zien hoe dat er precies uit zou zien. Ik weet niet of een referendum daar een goede vorm voor is. Waar ik wel aan denk - en waar we ook voor pleiten - is om gesprekken te voeren met onze inwoners: hoe zorg je ervoor dat je de jaarwisseling - die niet over vuurwerk gaat, maar over een ritueel waarbij het ene jaar overgaat in het andere - vormgeeft op een manier die voor iedereen leuk is? Die voor iedereen goed is. Als we dat in gesprek met onze inwoners doen - wat kan - dan lijkt me dat een heel goed idee. Ik zie niet zo snel hoe een referendum daar een goed middel voor zou zijn.

01:27:40

Voorzitter : Dan hebt u een vraag van de heer Bolle.

01:27:42

De heer Bolle : Ik kan me op zich best voorstellen dat je vuurwerk zou willen afschaffen. Alleen hoor ik GroenLinks dan zeggen: "Dan moet de gemeente ook een rol spelen in hoe je dan op een andere manier de jaarwisseling viert". Ik ben wat cynisch van aard af en toe. Denkt mevrouw Wijnja echt dat het de gemeente gaat lukken om de verstokte vuurwerkafstekers op een ander pad te krijgen? De mensen die het af en toe doen, vinden het niet erg om daar dan mee te stoppen. Maar mensen die dat fantastisch vinden, daar gaat de gemeente toch niet een grote rol in spelen om dat dan op een andere manier te vieren. Sowieso denk ik: als de gemeente zich met mijn feestjes gaat bemoeien, dan worden het niet echt leuke feestjes.

01:28:38

Voorzitter : Mevrouw Wijnja.

01:28:41

Mevrouw Wijnja : Bij dat laatste kan ik me wel iets voorstellen. Onze redenering is nu andersom: we gaan nu steeds uit van hoe het is. Wij constateren - niet alleen wij - en ontzettend veel andere partijen in toenemende mate: "Dit kan echt niet meer. Dit is niet meer te verantwoorden". Dan vind ik dat je niet alleen van bovenaf moet zeggen: "Jongens, we gaan het anders doen". Maar dat je dan ook zegt - als we constateren zo kan het niet meer - hoe gaan we het dan wel doen? Wij hebben ontzettend veel ideeën binnengekregen van straten waarin zij bepaalde dingen wilden doen. Ik vind wel degelijk dat dat als je als gemeente zegt: "Daar willen we naar luisteren. Dat willen we verzamelen en dan willen we kijken wat we daarin kunnen faciliteren", dat je dat - even los van wel of niet de discussie van vuurwerk, maar gewoon van de invulling van die avond en die dag - zeker moet doen.

01:29:34

Mevrouw Wijnja : Ook omdat ik denk dat je daarmee laat zien dat je serieus neemt wat inwoners vinden. Dat je daarin assertiever bent in de richting van initiatieven. Volgens mij is dat belangrijk. In een ritueel als oud en nieuw kan je niet op een knop drukken en boem, we gaan het anders doen. Daarom hebben wij vorig jaar ook gevraagd - dat gaat het College ook doen - naar een voorstel: hoe gaan we dat in een periode van drie vier jaar vormgeven? Waar gaan we naartoe? Wat zijn dan de tussenstappen? Daar moet je de tijd voor nemen en dat is prima. Volgens mij zijn onze inwoners en verenigingen heel goed in staat om daar slimme dingen over te zeggen.

01:30:13

Voorzitter : Mevrouw Jacobs.

01:30:14

Mevrouw Jacobs: Ik had twee vragen voor mevrouw Wijnja. Dank u wel, Voorzitter. De eerste is: als u aan de inwoners vraagt wat ze leuk zouden vinden met oud en nieuw, is dan de optie vuurwerk afsteken - wat u betreft - geen optie die u dan zou willen bespreken? Is dat dan een no go area? Het tweede is: ik heb wat gezegd over een centrale vuurwerkshow, wat mij betreft is dat geen optie omdat onze gemeente heel groot is. Je verplicht dan allerlei mensen om naar het Stationsplein te komen. Daar gaat heel veel gemeenschapsgeld naartoe. Zou u daarop kunnen reflecteren?

01:30:52

Voorzitter : Mevrouw Wijnja.

01:30:54

Mevrouw Wijnja : Laat ik beginnen met ons standpunt: wij vinden dat we moeten stoppen met vuurwerk. Ik heb vorig jaar ook in mijn debat gezegd: de makkelijkste route daar naartoe - ik denk ook de meest veilige - is met een landelijk vuurwerkverbod. Gelukkige hebben we verkiezingen en komen er onderhandelingen. Het zou zo maar kunnen zijn dat dat gaat veranderen. Dat zou het enorm makkelijk maken. We hebben het er vorig jaar ook over gehad: wat betekent het als je het lokaal hier gaat verbieden maar in de gemeente hiernaast mag het wel? Een welbekende burgemeester van mijn partij heeft daar ook iets over gezegd. Dat zie ik allemaal wel. Ons uitgangspunt is: je moet daarmee stoppen. We moeten het anders gaan doen. Natuurlijk mag eenieder die gek is op vuurwerk afsteken - ze wonen bij mij in huis kan ik je vertellen - daar iets over zeggen. Ik vind wel dat je met elkaar moet praten: wat zijn de consequenties van zoiets? Ga je niet te makkelijk zeggen: "Zo doen we het".

01:31:49

Mevrouw Wijnja : Vorig hebben we volgens mij gezegd: "Moeten we iets doen zoals we het doen, omdat we het altijd al zo doen". Dat vind ik geen argument. Dat kan je ook zeggen tegen mensen die vuurwerk afsteken heel leuk vinden. Ik snap dat ook best wel. Het is niet zo dat ik dat niet helemaal begrijp of die mensen niet ken. Dus dat is een element wat speelt. Over hoe je het dan wel invult, heb ik ook vorig jaar gezegd: "De ontwikkelingen gaan heel erg snel". Er ligt een uitgebreid plan wat het zou betekenen als je hier een vuurwerkshow organiseert. Daar zitten voors en tegens aan, maar de ontwikkelingen gaan zeer snel. Er zijn droneshows, lasershows. De technologie gaat snel. Misschien zeggen we met elkaar over twee jaar: "We gaan iets heel anders doen dan een centrale vuurwerkshow". Ook dat zou natuurlijk een optie kunnen zijn. Een aantal mensen uit de lokale evenementenbranche hebben ook bij ons ideeën ingeleverd: over het toewijzen van plekken waar je dan feesten organiseert voor een speciale groep. Dat ging ook allemaal op anderhalve meter afstand, dus als je een beetje de creativiteit van Groningen aanboort kom je met van alles en nog wat, wat het ook heel leuk maakt. Volgens mij is dat een heel goed idee.

01:33:07

Mevrouw Wijnja : Het overgrote deel van het beleidskader is doordrenkt van de wat ik maar even gedoopt heb tot de Groninger aanpak, alhoewel we niet de enige plek zijn waar dit gebeurt. Preventie: op straat zijn, contact en proportionaliteit. Er staat één vreemde eend in het kader die niet voldoet aan die kenmerken, en dat zijn de stukken over uitbreiding van cameratoezicht. Ik wil graag eerst iets zeggen over de demonstraties en daarna over dat flexibel cameratoezicht.

01:33:34

Voorzitter : Ik wil u graag toch wijzen op de tijd die verstrijkt.

01:33:38

Mevrouw Wijnja : Hoeveel tijd heb ik nog?

01:33:41

Voorzitter : Ik weet het niet helemaal precies, maar u mag in ieder geval afronden.

01:33:45

Mevrouw Wijnja : Ik ga iets sneller praten. Ja, er zijn meer demonstraties en er speelt van alles in de samenleving. In de passage daarover in het stuk wordt het onderscheid tussen mensen die grensoverschrijdend demonstreren en mensen die hun mening vreedzaam uiten, niet gemaakt. Demonstreren is een grondrecht en moet niet op één lijn gesteld worden met onaanvaardbaar gedrag. Ik denk dat het goed is om daar wel even heel precies in te zijn, omdat we dat recht moeten beschermen, maar ook omdat het van invloed is op de maatregelen die je neemt. Wat GroenLinks betreft, is cameratoezicht het sluitstuk van beleid. Er zijn grote vraagtekens bij de effectiviteit, maar vooral het past de overheid - wat ons betreft - om zeer terughoudend te zijn met dit soort maatregelen. Zeker omdat de gereedschapskist voor het handhaven van de openbare orde en veiligheid al heel uitgebreid is.

01:34:34

Mevrouw Wijnja : Ik verwijs daarbij maar even naar wat de Raad van State daar nog niet zo lang over gezegd heeft. De samenleving verandert, er is onrust en de factor sociale media is een belangrijke. Dat vraagt iets van de aanpak. Dat ziet mijn fractie zeker, maar er zijn nog geen overtuigende redenen om te denken dat het meest effectief is om cameratoezicht structureel uit te breiden, ook al is het flexibel. En dat heeft de meerderheid van deze gemeenteraad al aan meerdere burgemeesters laten weten. Die redenering is - voor zover ik kan zien - nu niet verandert en daarom herhaal ik dat hier nog maar eens, en wat ons betreft gaan we dat pad niet op. Dus ik vraag graag aan de burgemeester wat dat precies betekent?

01:35:14

Voorzitter : De heer Bolle kort.

01:35:16

De heer Bolle : Dat betekent dat het in feite ook helemaal niet het sluitstuk van het beleid is. Want als GroenLinks nu al zegt: "We gaan die kant niet op", dan gaan we die kant niet op. Dan is het ook geen sluitstuk van beleid en maakt het sowieso geen onderdeel uit van het beleid.

01:35:33

Voorzitter : Mevrouw Wijnja.

01:35:33

Mevrouw Wijnja : Zoals het er nu staat, staat er: "Er komt een voorstel. We gaan sowieso uitbreiden". Dat is het pad - wat ons betreft - wij niet opgaan. Ik heb specifiek iets gezegd over demonstraties, want dat is de context waar er nu iets over gezegd wordt: om demonstraties beter te kunnen inschatten. Er verandert veel en is die uitbreiding nodig? Dat is waarom ik daar heel scherp op ben. Het gaat niet eens over het cameratoezicht in algemene zin, want daar kan je apart ook nog een heel debat over voeren. Maar als de insteek nu is: "We gaan dat sowieso inzetten", dan zeg ik: "Dat pad gaan we wat ons betreft niet op". De gereedschapskist is enorm. Er zijn heel veel dingen in te zetten en wij vinden dat dat altijd eerst moet gebeuren voordat je grijpt naar dit verhaal. Dus wij horen heel graag hoe dat zit.

01:36:26

Voorzitter : Dank u wel, mevrouw Wijna. Dan gaan we naar mevrouw Blauw van de Partij voor de Vrijheid.

01:36:36

Mevrouw Blauw : Dank u, Voorzitter. Bedankt voor dit beleidskader. Ik licht even een onderdeel eruit waar de PVV een aantal vragen over heeft, en dat betreft maatschappelijke onrust en polarisatie. Polarisation wordt als één van de speerpunten genoemd en wij vroegen ons af: waar ligt het omslagpunt waarbij de burgemeester zegt: een verschil van mening wordt polarisation en waar begint de overlast in dat geval? Wat vindt de burgemeester polarisation? Is dat overlast wat door de bestuurders wordt ervaren of dat wat mensen op straat ervaren tijdens het boodschappen doen of vul maar in?

01:37:18

Voorzitter : U hebt een vraag hierover van de heer Van Zoelen.

01:37:21

De heer van Zoelen : Ja dank, Voorzitter. Ik ben benieuwd hoe de PVV daartegen aankijkt. Waar is dat omslagpunt voor polarisation? De vraag die u net aan de burgemeester stelt.

01:37:33

Voorzitter : Mevrouw Blauw.

01:37:34

Mevrouw Blauw : Dat is een goede vraag. Wij vragen dat dus ook aan de burgemeester. Wij vinden polarisation toch wel dat je een bepaalde mening hebt en die niet mag uiten. Dat iemand daar dan verdeel en heers, dat zie je ook vaak op social media. Daar ligt - wat ons betreft - wel een beetje het omslagpunt qua polarisation. Ondernijning komt door criminaliteit. Wij vroeg ons af wat het profiel is van de gemiddelde crimineel? Door welke criminelen vindt die ondernijning plaats? Hoe oud zijn ze? Welke achtergrond hebben ze? Wat is de afkomst en het schoolniveau van de ouders? In het voorwoord staat enige prioritering van groeperingen genoemd. Maar onder welke prioritering - dat viel ons een beetje op - valt radicalisering? Wat vindt het College/de burgemeester radicalisering? Ook over moslimextremisme staat er niks over in. Dan willen wij nog even aanhalen dat in de Tweede Kamer twee weken geleden [geen geluid] die oproept tot een diepgravend onderzoek naar de invloed van het moslimbroederschap. Kan het College aangeven in hoeverre de zorgen van de Kamer spelen in het noorden? Dat waren - wat ons betreft - de vragen. Dank u, Voorzitter.

01:39:12

Voorzitter : Dank u wel, mevrouw Blauw. De heer Bosch, Student en Stad.

01:39:18

De heer Bosch : Dank u wel, Voorzitter. Er zijn drie zaken die wij hier kort eventjes uit willen lichten. Allereerst heel erg goed dat er extra wordt ingezet op de digitale veiligheid. Dat is echt heel erg belangrijk en hier ook de voorlichting in. Er zijn nieuwe manieren hoe mensen tegenwoordig opgelicht worden, belangrijk dat we ook daar aandacht aan besteden. Ten tweede - hier ook al uitgebreid besproken - maar over de jaarwisseling is onze mening dat we heel graag een vuurwerkshow - eventueel misschien ook wel met drones of iets in die trand - hier in het centrum willen zien en ook een aantal shows in wat grotere dorpen. Dus

hopelijk zien we dat voor ons in de uitwerking van de plannen voor de toekomstige jaarwisseling. Ten derde en tot slot wat betreft extra cameratoezicht. De discussie is natuurlijk - zoals die hier ook al geweest is - best ingewikkeld. Je wil veiligheid creëren. Je wil ook de experts volgen, maar daar moet duidelijke en goede argumentatie. Je wil ook niet te veel camera's want dan heb je een groter risico's wat betreft privacy.

01:40:30

De heer Bosch: Daarin zijn wij van mening dat het op zich moet kunnen om het lichtelijk uit te breiden, maar wel met echt goede argumentatie die we nog toe gaan zien. Waarbij we dan we zien dat deze kleine toevoeging van camera's daadwerkelijk het beoogde nut hebben voor de veiligheid. Tot zover, Voorzitter.

01:40:51

Voorzitter: Dank u wel, de heer Bosch. Gaan we naar de fractie van 100% Groningen. De heer Mellies. U moet even zelf uw microfoon nog aan doen, anders bent u niet te verstaan. Wij zien u praten, maar horen u niet.

01:41:49

De heer Mellies: Nogmaals test.

01:41:51

Voorzitter: Ja, nu bent u verstaanbaar. Gaat uw gang.

01:41:55

De heer Mellies: Dank u wel, Voorzitter. Wij leven in een tijd waar meer mensen dan ooit tevoren in contact kunnen staan. Alle kennis wereldwijd is vaak maar een paar kliks van je verwijderd. Het internet is een groot podium en we zien dat er mensen zijn die veel moeite doen om er dan net even wat meer boven uit te steken dan anderen. Waar eerder boosheid en frustratie binnen een kleinere groep nog werd gedeeld, zien we nu dat boosheid en frustratie een grotere doelgroep bereikt. Die zich steeds meer uitbreidt tot een gevaarlijk punt waar er ook acties uit voortkomen. Het internet is niet meer een eenzijdig kennisplatform maar een groot sociaal netwerk geworden. Jongeren - maar evengoed ouderen - ruien elkaar op om daadwerkelijk de daad bij het woord te voeren.

01:42:34

De heer Mellies: Dat hebben we gezien bij de rellen in Amerika, waarbij een grote groep mensen elkaar zo gek hebben gemaakt dat ze in grote getallen het Capitool bestormden. Ook in Nederland hebben wij gezien hoeveel schade het aanricht als mensen elkaar aanzetten tot een ongezonde manier van frustratie uiten. Sterker nog: we zijn ook niet vergeten hoe social media kan leiden tot een anonieme mensenmassa waarbij de veiligheid in het geding komt, zoals ooit Project X in Haarlem. Dezelfde platforms die gebruikt worden om samen een verjaardagssurprise te bedenken, worden ook gebruikt om op te roepen tot geweld en het dealen van drugs. Zelfs tot het uitwisselen van recepten voor bommen. Als nooit tevoren zien we een spanningsveld ontstaan tussen de broodnodige privacy - wat ons onderscheidt van de wat meer autoritaire regimes - en de noodzaak om toch ook de orde te kunnen handhaven.

01:43:20

De heer Mellies: Daarin spelen er wel zorgen. We zijn als Nederlanders heel erg gesteld op onze privacy. Ook als dat betekent dat we daarmee een moeilijk speelveld creëren voor onze

politie. Er wordt bijvoorbeeld gevraagd naar ons standpunt over - tussen haakjes - tijdelijk cameratoezicht bij gevaarlijke situaties. We snappen dat. Met beperkte middelen is het anders ontzettend moeilijk om overzicht te houden over de gehele stad. En met de eerder genoemde digitale middelen zijn oproerkraaiers er steeds beter in geworden om ook de politie te vermijden. Maar wie of wat bepaalt wanneer deze camera's mogen worden ingezet? Kunnen we duidelijke spelregels verwachten waarmee we ook mogen verwachten dat onze inwoners begrip kunnen hebben voor een inbreuk op hun privacy?

01:44:00

De heer Mellies : Kortom binnen welke duidelijke kaders kan er worden overgegaan tot cameratoezicht? En los daarvan - en daarmee kom ik de heer Bolle ook tegemoet in zijn terechte vraagstelling - zijn wij terughoudend met cameratoezicht omdat we niet beter weten dat onze inwoners hier ook terughoudend in zijn. Als we toe willen naar een uitbreiding - permanent of tijdelijk - dan is het belangrijk om het draagvlak voor onze inwoners daarin ook te kunnen bepalen. Voor tijdelijk cameratoezicht zal dat vast meevallen. Maar voor het permanent cameratoezicht is het wenselijk om inwoners daarin mee te nemen en om als raad ook kunnen controleren of cameratoezicht effectief en passend wordt ingezet. Volgens de verordening cameratoezicht van de gemeente Groningen staat er namelijk onder artikel zes van evaluatie: "De burgemeester zendt na afloop van ieder jaar een beknopt verantwoordingsverslag aan de raad over het gevoerde cameratoezicht".

01:44:50

De heer Mellies : We hebben dat de afgelopen jaren nog niet teruggezien. Klopt het dat het verantwoordingsverslag dan is blijven liggen? Een ander uitstapje is dat van de jaarwisseling, zoals gevraagd in een nooit in de notitie. We hebben in het verleden al vaker aangegeven dat we niet direct een vuurwerkverbod omarmen. Maar dat we wel geloven dat er kansen liggen in het afbouwen van de Nederlandse vuurwerkobsessie door een alternatief te bieden: de vuurwerkshow dus. Hoewel er aangestuurd wordt op één centrale vuurwerkshow geloven wij in een samenhangigheid in de wijken en buurten. We zien liever meerdere kleine shows - zoals de vuurwerkshow in Ten Boer - eventueel naast een grotere show, dan alleen maar een grotere show. De reden hiervoor is best simpel: we willen graag laten zien dat er alternatief is. We willen graag die verschuiving in gang zetten, maar we moeten daarbij ook rekeninghouden met de bereidheid tot aanpassen van onze inwoners.

01:45:41

De heer Mellies : Uit onze eigen achterban blijft de wens dat het wel binnen bereik moet zijn van de huiselijke sfeer. Dus kleinere shows is wat beter te doen. Met de juiste uitgangspunten kan het draagvlak voor vuurwerkshows - al dan niet in een alternatieve vorm zoals mevrouw Wijnja goed aangaf - geleidelijk aan vorm krijgen. Als laatste wordt er gesproken over de Top X-aanpak. Nu moet ik toegeven dat het de eerste keer is dat ik deze term heb gehoord. Of wellicht is het de eerste keer dat het beestje bij zijn naam genoemd wordt. Maar wat nazoekwerk levert de volgende definitie op: "Deze werkwijze komt neer op het individueel aanpakken van overlastgevende asielzoekers onder leiding van de ketenmariniers van het ministerie van Justitie en Veiligheid".

01:46:26

De heer Mellies : Wat ons betreft is het op zichzelf staand prima. Het geeft de omwonenden

toch een beter gevoel van veiligheid en creëert hopelijk ook een wat beter draagvlak voor de asielzoekersproblematiek. Maar we vragen dan wel waarom specifiek asielzoekers? Het is misschien een beetje pedantisch, maar we weten van de aanpak van onze eigen jeugd - direct in de huiselijke sfeer - en is het dan vergelijkbaar? Sterker nog: zouden we dan een andere naam moeten hanteren? Of is het wenselijk om te streven naar een gelijke behandeling?

01:46:55

Voorzitter : U heeft een interruptie van mevrouw Wijnja.

01:46:59

Mevrouw Wijnja : Ik dacht even: moet ik nu wat zeggen? Misschien is het even leuk als u op internet zoekt - ik ga nu even advies geven en misschien mag dat niet - over de Top600-aanpak. Er is een hele goede documentaire gemaakt: Ajouad en de Top600. Die kunt u op NPO vinden. Het gaat dus niet over asielzoekers, maar daar wordt het heel uitgebreid in uitgelegd en komen de jongens ook aan het woord. Als iemand daarin geïnteresseerd is, kan ik dat in ieder geval van harte aanbevelen. Ik spreek misschien voor mijn beurt, maar dat gaat dus niet over de definitie die u nu opleest.

01:47:34

Voorzitter : Anders had ik er zelf daarover wat gezegd, omdat u zelf ook verwees naar het internet, helemaal aan het begin van uw betoog meneer Mellies. Dat is heel groot en heel veel over te vinden. Maar gaat uw gang, ga verder met uw betoog.

01:47:46

De heer Mellies : Allereerst pijnlijk dat het hier zo een beetje gebracht wordt, maar ik raad dan zeker ook dezelfde kritiekgevers aan om Top X-aanpak in Groningen eens op te zoeken op internet en eens te kijken wat daar voorkomt, want dezelfde definitie die ik aangeef staat in de hele top tien. Maar in ieder geval wel blij dat dat dus niet te bedoelde aanpak is, want dat bevreedde ons wel een beetje. Dan hoef ik ook de burgemeester niet te vragen om daarover uit te weiden. Afrondend: de gekozen speerpunten van het beleidskader kunnen wij omarmen. Juist met de gebeurtenissen in de afgelopen weken is het duidelijk geworden dat de opruiming in deze nieuwe tijden beter bestreden moet kunnen worden. De verschillende voorgestelde aanpak of verdere ontwikkeling van bestaande middelen, juichen we dan ook zeker toe. Dank u wel, Voorzitter.

01:48:31

Voorzitter : Dank u wel, de heer Mellies en dank u wel aan de woordvoerders in deze Commissie. Ik wil de vergadering even kort schorsen. Een kwartiertje voor een broodje, dus ik denk dat we om tien voor zeven weer hier bij elkaar kunnen komen voor de beantwoording van één en ander. Tot zometeen, ik schors deze vergadering.

02:04:24

Voorzitter : Dan heropening de meningsvormende sessie over het raadsvoorstel beleidskader veiligheid. Dan gaan we beginnen met beantwoording vanuit de burgemeesterskant. Burgemeester Schuiling

02:04:47

De heer Schuiling : Voorzitter, ik zal dat doen in samenspraak met de officier van justitie en de baas van de politie in onze gemeente, met ambtelijke ondersteuning. Dus we kijken wel

hoe ver we komen. Dank voor de complimenten voor de compactheid van het stuk. Het kan dus wel, wou ik maar zeggen. Er staan zelfs plaatjes. Toch stond alles er wel ongeveer in. Dus ik wou maar zeggen: er zitten hier ook een aantal fractievoorzitters, volgens mij zijn we goed in staat om toch een heleboel dingen op te schrijven in een kantje of vijftien. Het hoeven niet altijd gelijk negentig of honderdnegentig pagina's te zijn. Dat neemt allemaal niet weg dat het inderdaad gevolgd wordt door een meerjarenuitvoeringsprogramma. Met andere woorden: op een aantal specifieke thema's wordt nog ingegaan. dat komt nog. Waar dat een financieel beslag zal leggen, zullen we proberen om dat nog voor de voorjaarsnota ook in te brengen. Dat was nog een vraag. Ik ga niet per fractie alle zaken bij langs. Hier en daar zal ik refereren naar de inbreng, maar ik zal op een aantal hoofdpunten me concentreren die ook voor een deel weer terugkwamen.

02:06:09

De heer Schuiling : Dat geldt bijvoorbeeld - waar ik niet nu heel uitvoerig op in wil gaan - voor de jaarwisseling. Een aantal opmerkingen die u daarover heeft gemaakt zijn verstaan, maar binnenkort ligt er een voorstel hoe we met de jaarwisseling om zouden kunnen gaan. Dat gaat dan breder dan alleen de jaarwisseling, éénendertig december. Ik heb mij laten informeren dat er een kans is dat dat ook in 2021 wel doorgaat. Als dat het geval is, dan moeten we ons daarop prepareren. Maar dat idee is dat wij eigenlijk de hele maand december een opbouw naar de éénendertigste gaan doen, maar ik kom daar dus nog in een apart verhaal op terug. Er zijn ook een aantal vragen gesteld over het prostitutiebeleid. Daarover is er een afspraak met de raad gemaakt om over het prostitutiebeleid te spreken. Op dit moment ligt er een stuk daarover bij de Kamer. Wij hebben in G4-verband onze inbreng op de ontwerpwet gegeven: dat is de wet op regulering sekswerk. De raad van State heeft daar een advies over uitgebracht en heeft wel een aantal hele principiële opmerkingen gemaakt. Het onderwerp is controversieel verklaard door de Kamer en dat betekent dat we even moeten wachten - onze Groningse positie daarin - tot dat onderwerp weer verder is gebracht bij de Kamer. Dus ik kom daar dan - als er aanleiding toe is - op terug.

02:07:58

De heer Schuiling : Er zijn ook een aantal opmerkingen gemaakt over de ondermijning. Ook daar komen we in de loop van dit jaar nog een keer - of volgend jaar - over te spreken. We zullen dat dan doen in samenspraak met onderwerpen als seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting. We zullen daar ook het rapport van Emiel Roemer bij betrekken, dat recent veel aandacht heeft getrokken. Met andere woorden: ik zou willen voorstellen dat we dat onderwerp even parkeren totdat we daarover met een aparte notitie bij u terugkomen en dan kunnen we het ook in een wat bredere context bespreken, ook met de actualiteit die dan aan de orde is. Dan kom ik bij een aantal andere opmerkingen die zijn gemaakt. Ik deel de opvatting dat we bij een notitie over veiligheid het niet alleen moeten hebben over de repressieve kant, maar ook over de preventieve kant. Daar wordt door veel partijen in onze Groningse samenleving aan gewerkt. We hebben dat in de afgelopen maanden - en mevrouw Wijnja maakt daar terecht een groot compliment voor - ook gezien bij heel veel instellingen die met de onrust die hier en daar best leeft, zich maximaal inspannen om ervoor te zorgen dat we niet in een situatie belanden dat we de repressie volop moeten loslaten.

02:09:39

De heer Schuiling : WIJ is daar een heel goed voorbeeld van, maar ook de scholen zorgen ervoor dat er veel gebeurt, maar er zijn natuurlijk ook heel veel andere dingen nog die meespelen. Dat is bijvoorbeeld: hoe richt je een wijk in? Ga je investeren in de wijkvernieuwing om te zorgen dat men zich daar prettig voelt? Dat er niet allerlei gure plekken zijn, allemaal steegjes waar mensen in kunnen verdwijnen of allerlei andere hele nare toestanden. Het is dus een veel bredere context. Dat zien wij ook. We werken dus niet alleen aan de inrichting van wijken om ervoor te zorgen dat men zich prettig voelt, dat is een permanente opgave, maar er is ook een groot aantal instanties wat daaraan werkt. Daarnaast is er af en toe reden om een bepaalde doelgroep apart eruit te lichten, bijvoorbeeld MKB-ers, die apart kunnen worden voorgelicht over: hoe zorg ik nu ervoor dat ik een veilige sfeer krijg rondom mijn winkelgebied? We doen dan ook veel voorlichtingen.

02:10:46

De heer Schuiling : We werken met veel gebiedsteams samen om er op een tijdig moment achter te komen wat nuttig is en wat een goeie ingreep zou zijn in een bepaalde wijk. Ook dan trekken we bijvoorbeeld met een woningbouwcorporatie op, om dat effect te bereiken. En uiteindelijk - als het echt niet anders kan - dan is er nog de politie en als er nog erger wordt, is daar het openbaar ministerie om ervoor te zorgen dat de deuk in de rechtsorde er weer uitgeklopt wordt. Maar liever niet. Dan zijn er een aantal vragen gesteld en opmerkingen gemaakt of er voldoende geld en capaciteit is. Ik heb al aangegeven dat waar er een financiële claim zal komen, wij uiteraard zullen proberen dat voor de voorjaarsnota nog bij u onder de aandacht te brengen. In de kern: er moet geprioriteerd worden, er is niet voor alles geld. Dus wij zullen wel degelijk hier en daar moeten kijken: wat is op dit moment datgene wat het zwaarst weegt? Dat hebben we ook de vorige keer gezien bij de inzet van onze toezichthouders en boa's: u heeft er als raad een bepaald bedrag voor beschikbaar gesteld. Ik kan niet anders zeggen dat deze mensen - zeker ook in deze tijd, ook in samenwerking met de politie en ook regionaal - ongelofelijk veel goed werk verrichten. En ja, ik kan er nog wel tien op een hele nuttige manier inzetten. Dat is geen enkel probleem en ik denk ook dat dat enorm gewaardeerd wordt.

02:12:48

De heer Schuiling : Maar goed, uw raad heeft het ook af te wegen tegen andere prioriteiten. Dat is een gegeven. Maar de hele samenwerking - ook nu weer bij de handhaving van de avondklok - tussen toezichthouders, boa's en politie, geeft al aan dat het een enorme meerwaarde heeft en dat we dan de zwaarste capaciteit ook in kunnen zetten op de uren waarin dat ook het meest effectief en het meest nuttig is. Want ook van politie hebben we niet een oneindige hoeveelheid capaciteit. Er zijn een aantal vragen gesteld over de Top600-aanpak. Ik denk dat het goed is dat daar het openbaar ministerie straks nog even wat nader op in zal gaan: hoe dat eruitziet en wat daar de kansen voor zijn. Dat geldt ook voor het project wat in Breda draait. We hadden al het voornemen om daarnaartoe te gaan, ware het niet dat het niet zo vreselijk veel zin heeft om daar met anderhalve man en een paardenkop naartoe te gaan. We wachten eventjes af tot we allemaal gevaccineerd zijn, maar dan gaan we ook. Misschien is het ook wel leuk om een keer met een delegatie van de raad daar naartoe te gaan.

02:14:10

De heer Schuiling : Dan even een paar specifieke punten die ook wat van wat meer principiële aard zijn. Er is onder andere gevraagd: hoe ligt het nu met demonstraties? Uitgangspunt voor ons is dat het een heel belangrijk grondwettelijk artikel is dat we zo goed mogelijk willen beschermen. We zien wel breed het hele land dat het aantal demonstraties enorm aan het toenemen is. We zien ook dat - waar we in het verleden nog wel eens vrij makkelijk contact konden maken met een organisator, zodat we die organisator ook konden aanspreken op het gedrag tijdens een demonstratie - het af en toe een enorme zoektocht is, wat dan weer extra capaciteit vereist bij de inzet, maar we zijn er wel van overtuigd dat waar wij kunnen, we een demonstratie moeten toestaan. Dat is het uitgangspunt. Daar kunnen beperkingen aan worden gesteld in het kader van de openbare orde maar ook vanwege de gezondheid, bijvoorbeeld ook de beperking van de ruimte, omdat we nu anderhalve meter afstand moeten houden. Dat is wel een onderwerp wat nu heel actueel is, maar we proberen wel om de demonstraties dus wel toe te staan als die er zijn.

02:15:39

Voorzitter : U hebt nog een vraag van mevrouw Wobma hierover.

02:15:44

Mevrouw Wobma: Ja dank u, Voorzitter. Eventjes terug naar het begin waar de burgemeester het had over de veiligheid in de wijken en dan met name over de veiligheid in de openbare ruimte. Maar in het beleidskader is ook genoemd dat slechte huisvesting een oorzaak of een voedingsbodem kan zijn voor jeugdcriminaliteit. De burgemeester noemde ook al een samenwerking [geen geluid]. Kunt u daar nog iets over toelichten verder wat daaraan wordt gedaan?

02:16:22

Voorzitter : Kunt u het laatste stukje vanaf samenwerking nog even extra opnoemen, want dat ontbrak hier vanwege de verbinding.

02:16:32

Mevrouw Wobma: De samenwerking met de corporaties en of de burgemeester nog iets kan toelichten wat daarin concreet wordt gedaan.

02:16:40

Voorzitter : Akkoord. Dank u wel. Dan ga ik terug naar de burgemeester.

02:16:44

De heer Schuiling : Om een heel concreet voorbeeld te geven: we hebben als gemeente Groningen een aanvraag gedaan voor de regiodeal. Met dat geld worden wijken opgeknapt, juist vanuit die optiek die u nu noemt. Het is natuurlijk gewoon zo dat als er een beroerde huisvesting is, dat dan heel veel mensen zich daar heel onplezierig in voelen en het ook voor de jeugd daar niet de omgeving is waarin je wilt dat ze opgroeien. Dat is dan een inzet van de middelen die we daarvoor gebruiken en denkt u bijvoorbeeld ook aan de inzet van middelen voor goede huisvesting, voor scholen of de verlengde schooldag: dat zijn allemaal middelen, omdat we erkennen en ook zien dat een slechte sociale omgeving of een slechte gebouwde omgeving in ieder geval, niet helpt om kinderen - maar ook volwassenen trouwens - een aangenaam gevoel te geven. Dus waar men het heeft over onveiligheidsgevoel, wordt die opvatting gedeeld en constateer ik ook volgens mij dat we

daar in Groningen buitengemeen veel aan doen. Als het nodig is, zetten we daar jeugdteams voor in. WIJ helpt daaraan mee. Scholen zijn zich daarvan bewust. Met woningbouwcorporaties hebben we dan ook gesprekken om te kijken hoe dat kan bijdragen aan die gevoelens van veiligheid.

02:18:19

De heer Schuiling : Dan kijk ik eventjes verder. Over demonstraties heb ik het dus gehad. Waar een demonstratie echter omslaat in een aantasting van de openbare orde en veiligheid, is het natuurlijk logisch dat wij ook ter bescherming van andere inwoners van onze gemeente zullen gaan optreden. Zoals ik heb gezegd: het aantal demonstraties - maar dat is een landelijk beeld - is behoorlijk aan het oplopen. De aanspreekbaarheid neemt af en we zien ook wel een verharding optreden. Dat betekent dat we elke keer weer bij elke demonstratie ons zeer bewust zijn van het feit dat we met een zo laag mogelijke inzet willen proberen om het goed te laten lopen. Maar daarbij moeten we ook veel leren van wat er in andere gemeenten gebeurt. Dus bijvoorbeeld als er een demonstratie in Amsterdam is geweest, dan wordt die informatie en de lessen die we daaruit kunnen leren tegenwoordig heel actief met elkaar gedeeld, om het maar zo goed mogelijk ook in Groningen te laten lopen.

02:19:33

De heer Schuiling : Dan denk ik dat het goed is dat ik over een paar hele specifieke vraag nog een paar opmerkingen maak. De heer Atema heeft iets gezegd over de aardbevingen, dat dat zou ontbreken. Dat is terecht dat dat in dit stuk ontbreekt, hoewel het natuurlijk alles met veiligheid te maken heeft. Maar het is eigenlijk een separaat onderwerp waar we nu heel veel stappen in zetten, om ervoor te zorgen dat mensen zich daar in ieder geval wel veilig voelen. Dat we daar ook de komende jaren samen met de bewoners en met de gemeenteraad ervoor zullen zorgen dat er de schade die daar is aangericht - zowel fysiek maar ook in mentale zin en de onrust die daardoor ontstaat, ook bij jonge kinderen - heel wat stappen in gaan zetten. Dan is er een vraag gesteld over de hotspots in onze stad - moet ik in dit geval zeggen - de Folkingestraat is expliciet genoemd, Westershaven en het A-kwartier. Het is juist. We hebben die berichten ontvangen van de Folkingestraat. We hebben daar ook geleid op geacteerd en dat doen we ook in de westerhaven en in het A-kwartier.

02:21:15

De heer Schuiling : De heer Van Zoelen heeft nog twee heel specifieke punten genoemd. Die had het over de stallen en de brandveiligheid. Dat onderwerp is eerder door u genoemd en daar wordt door de veiligheidsregio actief op gecommuniceerd. Dus de mensen die die stallen hebben, orden de handvatten geboden om ervoor te zorgen dat die verschrikkelijke dingen - die af en toe bij een brand plaatsvinden - als het maar even kan, niet gebeuren. U heeft ook een vraag gesteld over de inzet van dieren. Ik begrijp heel goed wat u daarover zegt. Tegelijkertijd, ik zie af en toe de inzet van bijvoorbeeld paarden. We zorgen natuurlijk hartstikke goed voor de dieren en zullen dan ook zorgen dat elke aantasting van hen onmiddellijk de kop wordt ingedrukt. Ze worden ook goed getraind, opgeleid en weerbaar gemaakt, ook in de selectie. Maar het zijn wel ongelooflijk effectieve inzetten.

02:22:31

De heer Schuiling : Ook de honden worden af en toe van stal gehaald, om het zomaar te zeggen. We zorgen er goed voor. Mar we hebben ze af en toe - helaas - wel echt nodig. Als je

die vierhonderd kilo op je af ziet komen: een beetje schuin en nog een paard ernaast, meestal ga je wel aan de kant. Ik kan het ook iedereen aanraden trouwens om dat wel te doen.

02:23:03

Voorzitter : De heer Van Zoelen. U hebt hem uitgedaagd natuurlijk.

02:23:09

De heer van Zoelen : U noemt die vierhonderd kilo. In Eindhoven - geloof ik - kreeg een vrouw die toevallig in de buurt stond, die vierhonderd kilo op zich af want het paard was geschrokken door het vuurwerk wat die hoorde. Paarden zijn vluchtdieren, dus die gaan weg. Dus ik vraag mij wel af - en daarom zeg ik het ook - of het nog wel van deze tijd is en als je kijkt hoe explosief demonstraties zijn geworden. Ook ook met inzet van vuurwerk. Of dieren daar nog een rol in kunnen spelen en of het nog verantwoord is?

02:23:43

De heer Schuiling : Ik vind het een hele terechte vraag, maar voordat we tot de inzet overgaan, hebben we het daar natuurlijk wel even over: in welke positie zetten we die beesten en kunnen wij ervoor zorgen dat zij in ieder geval veilig zijn? Daar voelen we een dubbele verantwoordelijkheid voor. Maar helaas is het af en toe wel zo. Nog een paar hele specifieke vragen van mevrouw Blauwe over de Moslimbroederschap: daar is mij geen informatie over bekend, dat dat hier heel erg speelt in Groningen. Het omslagpunt van polarisatie naar overlast: ik denk dat dat vrij helder door mij zojuist is gezegd: zodra de openbare orde een deuk gaat oplopen, dan is er sprake van overlast en gaan wij optreden. Polarisation op zich is geen onderwerp van optreden, tenzij het zich op een bepaalde wijze uit. Wij zijn natuurlijk wel in onze informatiepositie voortdurend aan het kijken waar zich polarisatie voordoet.

02:24:50

Voorzitter : Mevrouw Blauw.

02:24:52

Mevrouw Blauw : Ja dank u, Voorzitter. Nog even over de Moslimbroederschap: dat onderzoek is door alle partijen ondersteund en er schijnt echt wel wat aan de hand te zijn. Kan dat hier ook niet plaatsvinden en dat er gekeken wordt of dat hier ook nog speelt? Dat er toch onderzoek naar gedaan wordt of het een probleem gaat opleveren? Landelijk is het wel een probleem, dat is bewezen en bevestigd. Dat is een beetje onze zorg.

02:25:28

De heer Schuiling : Die begrijp ik, maar vandaar dat ik dus ook zeg: wij stellen voortdurend onderzoek in naar polarisatie in onze samenleving. Of dat nu boerenprotesten zijn of milieuactivisten of de Moslimbroederschap of anderszins, op het moment dat we zeggen: "Hier moeten we toch even heel goed naar gaan kijken", dan doen we dat. Dat zijn we dus wel de hele tijd aan het monitoren. Waarmee ik niet met de voorbeelden iedereen over één kam wil scheren. Dan nog even iets - wat mij betreft - heel kort over de camera's, want dat leeft ook, geloof ik, in de raad: die passage waaruit u afleidt dat als u instemt met deze kadernota, dat daarmee automatisch extra camera's in Groningen komen, zo moet u hem niet lezen en we kijken nog even naar de redactie en anders dan maak ik wel een aanvullend briefje, want dat is niet de afspraak volgens mij die wij met elkaar hebben: volgens mij

hebben wij met elkaar de afspraak gemaakt dat ik met een stuk zal komen over de pro's en contra's en wanneer wel en wanneer niet camera's en die toezegging heb ik gedaan en die kom ik ook gewoon na. Daar hebben wij een gesprek over met elkaar en dat gaat bepalen hoe we daarmee omgaan. Maar ik ga er toch even twee dingen over zeggen: vorige week woensdag hadden we een digitale raadsvergadering en die was om twintig over acht ongeveer afgelopen. Ik liep toen uit het provinciehuis naar de politie om eens te kijken wat we gingen aantreffen in de stad, want er waren wel wat signalen dat het wat onrustig zou kunnen gaan worden vanaf negen uur. Dan zie ik dat een ongelooflijke hoeveelheid politieagenten uit de auto's is gekomen, dat het ook behoorlijk druk is op de grote markt en dat de politieagenten heel veel mensen gewoon even concreet aanspreken, zeker nadat de luidklok had geklonken en mensen eigenlijk wel aanstalten moesten gaan maken om naar huis te gaan. Dat geeft goed weer - ik gebruik toch even dat voorbeeld - hoe we er ongeveer mee omgaan. We hebben er helemaal geen belang bij om allemaal dingen waar te nemen op camera's waar we helemaal geen belangstelling in behoren te hebben.

02:28:23

De heer Schuiling : We gaan dat doen met politieagenten of met boa's - afhankelijk van het tijdstip van de dag - en dat zijn mensen die gewoon mensen aanspreken. Op een gegeven moment zeggen: "Het is beter dat je dit gedrag kunt doen". Dat is concreet wat er daar woensdagavond gebeurde. Toen liep ik vervolgens naar de Rademarkt om eens te kijken wat we op de camera's konden zien. Ik heb het voorbeeld al een keer eerder gegeven. Ik kan dan kijken - de agenten dus ook - tot tussen beide markten en tot de Kreupelstraat. Stel nu eens dat het wat anders was gelopen op de grote markt. Dan kan ik dus niet zien waar men vandaan komt en ook niet zien waar men heengaat. Dat is de situatie in Groningen en dat vind ik abnormaal. Waarom? Omdat er ook nog - weet ik veel - misschien honderd agenten lopen of andere mensen, die ook nog even een paar andere dingen in de gaten moeten houden.

02:29:36

De heer Schuiling : Technisch is het mogelijk om dan te kijken van wat gebeurt er verder? Ik heb ook een verantwoordelijkheid - en volgens mij heb ik die niet alleen, die voelt u net zoals ik - voor die mensen die op straat staan om onze veiligheid te borgen. Maar ik kan ze niet volgen. Ik kan niet zien welke loopstromen er zijn. Op het moment dat het uit de hand gaat lopen en er heel veel mensen alle hoeken en stegen inschieten, kan ik ook hun veiligheid niet garanderen. Wat net zo nodig is: of het nu een demonstrant is, hoe men zich ook maar gedragen heeft. Maar ik benook daar verantwoordelijk voor. En ik kan het niet tot in detail volgen. Ik ben er helemaal niet op uit om die stad vol te plempen met camera's. Integendeel, het interesseert me niks. Ik heb wel wat anders te doen. De politie heeft wel wat anders te doen. Waar het gewoon om gaat, is de ordentelijke discussie over: hoe gaan we die stromen volgen? Hoe zorgen we dat de inzet van de mensen - die voor onze veiligheid staan - zo is dat we ze goed sturen.

02:30:46

De heer Schuiling : Dat als er gevaar dreigt, - dat er opeens een hele groep ergens vandaan komt - ze kunnen waarschuwen en zeggen: "Wegwezen, want dit wordt hartstikke gevaarlijk". Of dat we tegen onze inwoners - die misschien willen demonstreren, wat ik een heilig recht vind - kunnen zeggen: "Jongens, uitkijken. Het wordt echt hartstikke link hier".

Het gaat ook over de inzet van mensen. Het gaat om het zo effectief mogelijk te doen. Het gaat om de veiligheid te borgen. Hoe we dat zouden kunnen opzetten, is een onderwerp van gesprek. Dat gesprek wil ik graag met u voeren. U heeft gevraagd zojuist - daarom kom ik daar nog even op terug - die casuïstiek met de Folkingestraat en mevrouw Jacobs zei: "Dat kun je natuurlijk niet alleen met een Bromsnor op de hoek doen". Nee, dat is ook zo. Maar de inwoners van de Folkingestraat vragen wel aan ons: "Wil je ons even wat helpen want de harmonica moet weer wat even wat opener". Vergeleken met een paar jaar geleden, neemt de drugshandel en allerlei andere criminaliteit enorm toe in het stukje Folkingestraat door het Groninger Museum.

02:31:52

De heer Schuiling : Idem in Westerhaven en het A-kwartier. Op het moment dat wij daar - en dat is proportionaliteit - even flexibel wat camera's neer kunnen zetten, kunnen we vrij snel achterhalen: wie is daar verantwoordelijk voor welk aandeel in de criminaliteit? Doen we niet langer dan nodig is. Daar hebben we privacy protocollen voor. De spreek ik met het openbaar ministerie: dat het helemaal niet zo is om zomaar even een batterij camera's op te trekken. En daar leggen we ook verantwoording voor af. Met andere woorden: het gaat erom dat je een bepaalde flexibiliteit hebt waarmee je de veiligheid kunt vergroten. Wat ik nu voorstel: laat die zin dan maar even voor wat er is, we corrigeren die wel. Maar ik wil gewoon met u het gesprek kunnen voeren, ook aan de hand van een voorbeeld uit Utrecht, waar een evaluatie is en waarvan u zegt: "Wel even goed de feiten en even de randvoorwaarden. En wanneer doe je het?". Daar is het recentelijk onderzocht. Daar ligt een evaluatierapport en laten we daar naar kijken vanuit de insteek: dat wat we niet hoeven te weten, willen we helemaal niet weten.

02:33:05

De heer Schuiling : Privacy is - denk ik - voor ons allemaal een heilig iets. Maar veiligheid vinden we ook allemaal belangrijk. En niet alleen naar de mensen die onze veiligheid moeten borgen, maar ook naar de inwoners van onze stad of de demonstranten. Dus daar gaat het om en zo moet u het dus ook lezen, dus ik stel voor dat wij binnenkort met een notitie komen en dan kunnen we de vorm daarin nog wel eventjes bij langslopen.

02:33:33

Voorzitter : Dat is nog niet voldoende volgens mevrouw Wijnja, denk ik. Mevrouw Wijnja.

02:33:38

Mevrouw Wijnja : Het nodigt wel uit om even te reageren. Ik snap deze hele analyse van de burgemeester wel en ik zie dat ook wel wat daar de voors en tegens van zijn, maar het is een stukje van het verhaal: wij zijn als Commissie - toen we nog een commissie waren - met z'n allen in de binnenstad geweest en toen mochten we ook op de Rademarkt kijken hoe dat eruitzag. Ik ben daar best wel van geschrokken - eerlijk gezegd - wat daar allemaal te zien is. Ik zei tegen één van mijn fractiegenoten: "Ik zag je de pizzeria uitlopen met wat je op je pizza had". Want dat is ook wat het is: heel veel mensen realiseren zich dat niet. Dat is één stuk van het verhaal, dus dat is wel iets wat meespeelt. Ik verwees ook even naar wat de raad van State daarover heeft gezegd: "Er is al wel heel veel mogelijk". Ik wil niet elke keer over de politiewet beginnen, maar er zitten ook mogelijkheden om ergens camera's neer te zetten.

02:34:33

Mevrouw Wijnja : Dus wat ik in ieder geval graag zou willen zeggen, is twee dingen: ja, je moet zo'n verhaal integraal met elkaar bespreken, die hele problematiek. Wat onze fractie betreft - en dat heb ik net ook gezegd en we zijn niet de enigen in deze raad, want dit is een langlopende discussie die hier in Groningen als speelt ook met verschillende burgemeesters - is dat een sluitstuk van beleid en mag het niet een vervanging zijn van capaciteit, want dat vinden wij altijd de verkeerde volgorde. Er zijn ontzettend veel mogelijkheden al in het arsenaal - zonder dat je cameratoezicht uitbreidt, flexibel of vaststaand - die je kan en moet inzetten, zeker als je de verhalen hoort over dat er al heel veel is, is dat iets wat wij heel serieus nemen.

02:35:30

Mevrouw Wijnja : Als je zegt: "We kunnen dat niet volgen en we kunnen dat niet zien": tot waar moet je dat dan zien? Dat is ook een glijdend schaalverhaal. Daar werd ook even naar verwezen. Het is niet in alle gemeenten gebruikelijk dat de gemeenteraad over al die voorstellen debatteert, maar ik ben wel erg blij dat we dat in Groningen wel doen. Het is een forse maatregel waar je goed met elkaar over moet praten maar ook waar verschillende belangen afgewogen moeten worden. Als je dan hoort wat criminologen of mensen die over crowdmanagement gaan, daarover zeggen, zit er ook een andere kant aan het verhaal. Ik hecht er wel aan dat we dat ook meenemen. Dat zie ik ook als mijn taak als volksvertegenwoordiger om dat ook in het verhaal in te brengen. Dus als we daar een discussie over gaan voeren, is het voor ons in ieder geval belangrijk dat, want zo lezen we het wel -

02:36:28

Voorzitter : Tot zover de tweede termijn, denk ik.

02:36:30

Mevrouw Wijnja : Sorry. De burgemeester.

02:36:34

De heer Schuiling : Daar zijn we het op hoofdlijnen wel mee eens. Daarom pakte ik even het voorbeeld van vorige week woensdag om aan te geven dat wij in het hele geweldsspectrum wat er is, eerst ongelooflijk investeren aan de preventieve kant. Ik heb een aantal voorbeelden daarvan gegeven. Op het moment dat de temperatuur begint op te lopen, met andere woorden, dat we reële zorg hebben, dat er een gevaarstelling dreigt voor de openbare orde en veiligheid, waar dan ook in onze gemeente, dan merkt de gemiddelde Groninger er helemaal niets van dat er al van alles gaande is, want er wordt heel proportioneel opgeschaald en dan liefst op een manier dat men daar nog heel weinig van merkt. Ik zal u zo een voorbeeld geven waaruit u kunt zien hoe dat dan gaat.

02:37:33

De heer Schuiling : Vervolgens, als wij heel zichtbaar worden, dan gaat het nog op een manier die zeer evenredig en proportioneel is. Daarom pakte ik even dat voorbeeld. We kunnen natuurlijk honderd busjes en autootjes en weet ik al niet wat, op de grote markt neerzetten. Nee, dat doen we niet. We stappen de auto uit en we gaan naar de mensen toe. We zorgen ervoor dat er contact wordt gelegd. Als je dan ziet hoe sommige mensen daarop reageren, dan denk ik: hulde voor de agenten dat ze zo rustig blijven en zo beschaafd. Dus

wij hebben een heleboel stappen die de gemiddelde Groninger niet eens ziet. Dan zijn er een aantal dingen wel zichtbaar, waarbij heel veel mensen denken: jullie blijven lekker rustig en pas op het allerlaatste moment - en dan is het nog proportioneel - wordt de wapenstok gepakt. Zelfs dat is gefaseerd. Als we het dan nog niet redden, dan komen er nog een paar paarden.

02:38:37

De heer Schuiling : Dan nog even het voorbeeld afmakend. En dan wou ik nog even ruimte voor het OM en de politie.

02:38:43

Voorzitter : Dat wil ik ook en ik zie ook een hand van de heer Mellies al een hele tijdje. Dus ik denk dat het goed is om even door te gaan en het dan straks ophalen.

02:38:51

De heer Schuiling : Heel goed. Waar u dat uit heeft kunnen zien: wij hadden concrete aanwijzingen dat er een hoop onrust zou kunnen gaan ontstaan in ons centrum. Toen is er achter de schermen met het OM behoorlijk opgeschaald. Een enorme inzet en als het ware geroepen: "Jongens, we moeten uit gaan kijken". De signalen waren aan de ene kant redelijk hard, aan de andere kant nog behoorlijk diffuus. Niemand in onze stad heeft iets gezien of gemerkt. Vervolgens vindt er een overval plaats bij een supermarkt en de Kerklaan en binnen de kortste keren hadden we acht types achterovergedrukt. En misschien nog wel een paar. Dat geeft dus even aan dat wij wel degelijk ons bewust zijn van de verantwoordelijkheid, helemaal in de lijn zoals mevrouw Wijnja het ook verwoord. Pas dan tot een inzet komen, als we zeggen: "Nu is het ook goed om even heel zichtbaar te zijn". Dat heeft toen ook zijn effect gelijk gehad. We waren goed voorbereid. Dat bij wijze van aftrap van mijn kant. Misschien om nog even naar mevrouw Kromdijk en-

02:40:14

De heer Schuiling : Dat lijkt me prima. Ik weet niet wie eerst het woord wil. De heer Smilda, mevrouw Kromdijk, ga uw gang.

02:40:29

Mevrouw Kromdijk : Fijn dat ik hier mag zijn vanavond. Het is ook goed om voor mij om een keer alle perspectieven uit de gemeenteraad over veiligheid te horen. Dat is bruikbaar bij het werken in de driehoek en in de afwegingen die we maken. Ik ben zelf vanuit het OM blij met het beleidskader wat de gemeente Groningen heeft opgeleverd, omdat het eigenlijk naadloos aansluit bij de beleidsprioriteiten die ook het OM Noord-Nederland heeft, maar ook landelijk, dus in die zin past het goed ook in de samenwerking die we daarop hebben. Ik zal nog kort even ingaan op het stukje Top X bij de jeugd. Wat we daarvan hebben gezien - met name het afgelopen jaar - is dat er in Groningen toch wel een aantal zorgelijke ontwikkelingen zijn geweest met betrekking tot jeugd die overging tot zwaarder geweld. We hebben toen ook gezien dat er veel preventief maar zeker repressief wordt ingezet. Wat we belangrijk vinden is dat die aanpak integraler en dichter op elkaar wordt aangesloten. Ik ben blij dat de gemeente ervoor kiest om dat inderdaad ook nadrukkelijk in haar beleidskader te zetten, omdat ik denk dat daar nog wel winst te behalen valt, zeker als je kijkt naar Amsterdam, waar ze die aanpak echt al een stuk verder en veel breder hebben getrokken:

dat heeft effect. Ik denk dat het belangrijk is dat we dat hier in Groningen ook gaan oppakken, omdat de problematiek voor een deel wel vergelijkbaar is. Dank u wel.

02:41:55

Voorzitter : Dank. De heer Smilda.

02:42:01

De heer Smilda : Ik wou nog even reageren op de vraag van de ethiek en inzet van big data als het gaat om de aanpak van ondermijning. Vanuit de politie hebben wij een speciale portefeuillehouder privacy en ethiek aangesteld, die ook aangesloten is bij andere maatschappelijke organisaties om daar volgens de spelregels van de ethiek en wet- en regelgeving heel zorgvuldig mee om te gaan. Zeker nu, als je kijkt naar wat er bij de Belastingdienst is gebeurd, is dat voor ons nog een extra aanleiding om daar heel serieus naar te kijken. Dat wou ik nog even toevoegen.

02:42:38

Voorzitter : Waarvoor dank. Dan kijk ik nog even. De heer Atema heeft nog een vraag. De heer Atema.

02:42:45

De heer Atema : Niet alleen de ethiek, maar ook mogelijk misbruik ervan, kijk maar naar de GGD. Hoe voorkomt u dat de GGD toestanden met deze gegevens kunnen gebeuren?

02:42:56

Voorzitter : De heer Smilda.

02:43:03

De heer Smilda : Dat kan niet. Wij hebben daar verschillende ICT-systemen voor die allemaal landelijk zijn geregeld. Wij staan ook onder toezicht van de toezichthouder. Maar we werken daarnaast ook - als het gaat om de opsporingskanst- onder gezag van het openbaar ministerie, die daarop toeziet. Als het gaat om de openbare orde kant, is het de burgemeester. We hebben allemaal nationale systemen met de hoogste vormen van veiligheid, waar je niet zomaar op persoonsgegevens op kan inbreken. Tot dusver is het ook nog niet gebeurd bij de politie.

02:43:38

Voorzitter : Gelukkig maar. De heer Van Zoelen.

02:43:43

De heer van Zoelen : Ik heb nog één vraag aan de heer Smilda. Volgens mij gingen de schriftelijke vragen van D66 ook over. Een zorg die bij onze fractie speelt, is: als je data-analyse gebruikt, krijg je bias of richting naar bepaalde groepen die je niet wil hebben. Hoe krijg je een algemeen beeld dat je wel specifiek een open data kan gebruiken maar niet zo dat je steeds bij bepaalde etnische groepen uitkomt? Als ik duidelijk ben.

02:44:20

Voorzitter : Dat denk ik wel.

02:44:21

De heer Smilda : Bij de inzet van big data-technologie of artificial intelligence of machine learning, gaf ik al aan dat wij meewerken aan allerlei Commissies, maar wij laten ons ook extern onderzoeken: er is onder andere een [onhoorbaar] onderzoek geweest over de inzet

van allerlei technologieën bij de politie. Kortgeleden heeft de minister ook nog een uitgebreide Kamerbrief beantwoord, waarin alle specifieke vragen worden beantwoord als het gaat om de inzet van AI en big data bij de politie.

02:44:53

Voorzitter : Dank u wel. Dan kijk ik nogmaals rond of er nog vragen overgebleven zijn. Het lijkt niet het geval. Dan is de vraag aan u: hebt u met de toezegging van het briefje wat er nog zal volgen voldoende informatie en voldoende mogelijkheden om tot besluitvorming over te gaan in de raad? Zijn er dan nog fracties die moties overwegen? Ik geloof het niet. *Mevrouw Wijnja*, waar zou het dan over moeten gaan?

02:45:30

Mevrouw Wijnja : Dat gaat dan over dat briefje en hoe dat precies opgeschreven wordt, dus dat kan ik beoordelen als we dat zien.

02:45:37

Voorzitter : Maar betekent dat u dan een motie overweegt?

02:45:39

Mevrouw Wijnja : Ja.

02:45:41

Voorzitter : Dus dan gaat die toch naar de raad als bespreekstuk. Dat is wat u zegt.

02:45:44

Mevrouw Wijnja : Ja.

02:45:45

Voorzitter : Akkoord. Dan agenderen we dat in eerste instantie en dan hoop ik dat het briefje voldoende informatie geeft aan u, zodat u die overweging weer in kan trekken. Dan dank ik u hartelijk voor uw inbreng van vanavond, uw aanwezigheid hier en wens ik u een fijne avond toe thuis.